

Høringsutkast

Vurdering av ungdomsskolestruktur i Narvik kommune

13.3.2017

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Bakgrunn	4
Bystyrevedtakene	4
Bystyrets myndighet til å gjøre endringer i skolestruktur	4
Formål med arbeidet	5
Fremgangsmåte	5
Avgrensninger	6
Statusbeskrivelse – hva er dagens situasjon?	7
Dagens skolestruktur	7
Skoleskyss	7
Opptaksområder (skolekrets)	8
Kapasitet	8
Elevtallsutvikling	9
Utvikling i antall klasser i grunnskoler i Narvik kommune	11
Oversikt over uteområdene	12
Utvikling i Narvikskolene	12
Narvik kommunens mål og strategier	13
LP-modellen	13
Arbeid mot mobbing	13
Helsefremmende skole	14
Vurdering for læring	14
Ungdomstrinn i utvikling	14
Entreprenørskap	14
Spesialundervisning	15
Skolenes resultater	16
Regnskap for skolene	16
Historiske investeringer og vedlikehold	17
Statusbeskrivelse berørte skoler	18
Ankenes skole	18
Bjerkvik skole	21
Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole	25
Beskrivelse av forutsetninger for analyse og vurdering	28
Overordnede forutsetninger	28
Framtidens kommunestruktur	28
Forutsetninger i økonomiplanperioden	28
Utvalgte alternativer for framtidig ungdomsskolestruktur	29

Forutsetninger for læring (pedagogiske forutsetninger)	29
Likeverdig opplæringstilbud	29
Narvikskolen	30
Samarbeid mellom Hjem og Skole	30
Det fysiske læringsmiljøet og læringsarealer på ungdomsskolen	31
Arealnorm	36
Tilpasninger av Trondheim kommunes arealnorm	36
Arealer på dagens ungdomsskoler	37
Kommunalt areal- og infrastrukturperspektiv.....	37
Hva er akseptabel reisetid for elever	38
Beskrivelse av økonomimodell	38
Analyse og vurdering av ny ungdomsskolestruktur	40
Lærings- og samfunnsperspektivet	40
Befolkningsframskriving	40
Kapasitetsutnyttelse (bygg) Ankenes- og Bjerkvik ungdomstrinn	41
En ny stor ungdomsskole	42
Avstand til skole	43
Vurdering av nedlegging eller opprettholding av Ankenes skoles ungdomstrinn	45
Vurdering av nedlegging eller opprettholdelse av Bjerkvik ungdomstrinnet.....	45
Økonomiske vurderinger	47
Framskrivninger og utvikling i antall klasser	47
Endringer i skoledrift	47
Endringer i drift på bygg (Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling - FDVU)	48
Livssykluskostnader	49
Sammendrag av økonomiske vurderinger	50
Oppsummering og konklusjon	52
Litteraturliste.....	56

Innledning

Bystyret i Narvik kommune har vedtatt at det skal bygges ny ungdomsskole på samme området som dagens Parken ungdomsskole. I tillegg er det vedtatt at elevene som i dag sokner til Parken og Framnes ungdomsskole skal gå på den nye ungdomsskolen. Det er ikke avklart om andre ungdomsskoleelever også skal gå på denne skolen. Dette spørsmålet er utgangspunktet for dette høringsdokumentet. Målet med dokumentet er å best mulig belyse saken om ny ungdomsskolestruktur, slik at bystyret har godt nok grunnlag til å fatte vedtak.

Fire alternativer for ungdomsskolestruktur utredes økonomisk og pedagogisk. Ny ungdomsskole bestående av ungdomsskoleelever som i dag sokner til;

- Framnes og Parken ungdomsskole
- Framnes og Parken ungdomsskole, samt Ankenes skole
- Framnes og Parken ungdomsskole, samt Bjerkvik skole
- Framnes og Parken ungdomsskole, samt Bjerkvik og Ankenes skole

I dokumentet omtales fem alternativer, hvor alternativ 1 (Framnes og Parken hver for seg) er tatt med kun av beregningstekniske årsaker for økonomiske vurderinger og analyser. Dette er ikke et reelt alternativ som er til vurdering.

Målet for den nye ungdomsskolen er byggestart i 2018 og at skolen står klar til skolestart skoleåret 2020-2021.

Nasjonale og lokale føringer (se vedlegg 9) er styrende ved vurderinger angående bygging av en ny skole og ved endringer i skolestruktur. Kommunen har et ansvar å gi barn og ungdom et opplæringstilbud som blant annet oppfyller opplæringslovens og læreplanens krav og intensjoner. Kommunen har også et overordnet ansvar for å forvalte kommunale midler på best mulig måte i forhold til alle innbyggerne. Det er derfor viktig å vurdere disse to perspektivene opp mot hverandre slik at vi kan gi elevene det beste skoletilbudet som er mulig med de ressurser vi har til rådighet.

Dokumentet er bygget opp slik at den tar for seg bakgrunn og formål for utredningen for deretter å beskrive dagens situasjon. Videre handler dokumentet om analyser og vurderinger av ungdomsskolestruktur, samt de forutsetninger som er lagt til grunn. Avslutningsvis er det gjort oppsummeringer av fordeler og eventuelle utfordringer knyttet til de ulike alternativene.

Det er ikke lagt opp til en endelig konklusjon i høringsutkastet. Narvik kommune ønsker innspill fra alle interessenter for å skape et så godt beslutningsgrunnlag som mulig for bystyret. Det forventes at bystyret fatter endelig vedtak om ny ungdomsskolestruktur i juni 2017.

Bygging av en ny skole er i utgangspunktet en gledelig nyhet for kommunens innbyggere. Elever som skal gå på den nye ungdomsskolen skal glede seg over å begynne der. Endring i skolestruktur er derimot ofte mer kontroversielle. Høringsdokumentet og medvirkning gjennom høringsuttalelser er derfor et viktig ledd i det kommende arbeid.

Bakgrunn

I dette kapittelet fremkommer bystyrevedtakene som ligger til grunn for arbeidet, bystyrets myndighet til å endre skolestruktur og saksbehandling av dette. I tillegg fremkommer formålet med-, samt fremgangsmåten og avgrensningene av høringsdokumentet.

Bystyrevedtakene

I 2012 (sak 098/12) vedtok bystyret blant annet at det skal bygges ny ungdomsskole i Narvik og at elevene fra dagens Parken - og Framnes ungdomsskole skal gå på den nye ungdomsskolen når den er ferdigbygd. I 2015 (sak 020/16) ble plassering av den nye ungdomsskolen bestemt. Skolen skal bygges på samme område som Parken ungdomsskole er i dag.

I 2015/2016 fikk Narvik kommune utarbeidet en rapport angående vurdering av endringer i skolestruktur for Narvik kommune. Rapporten tok for seg en vurdering av åtte ulike alternativ for skolestruktur i Narvik.

I etterkant av rapporten la rådmann frem sak til bystyret med forslag om ny skolestruktur. Resultatet ble bystyrevedtak 051/16. Vedtaket er utgangspunkt for dette høringsdokumentet.

Kort oppsummert vedtok bystyret følgende:

- Dagens skolestruktur for barnetrinnet opprettholdes.
- Ny barneskole i sentrum utredes.
- Øvrige barneskoler skal rehabiliteres.
- Ny ungdomsskole, lokalisert til dagens Parken ungdomsskole, skal utredes videre i forhold til fire alternativ.

En skole dimensjonert for

1. *Alle ungdomsskoleelevene i kommunen utenom Skjomen.*
2. *Elever som sokner til dagens Framnes og Parken*
3. *Elever som sokner til Framnes, Parken og Bjerkvik*
4. *Elever som sokner til Framnes, Parken og Ankenes*

Høringsdokumentet tar for seg en utredning av de økonomiske, pedagogiske og samfunnsmessige konsekvensene av de fire alternativene ovenfor. Dokumentet omhandler ikke de øvrige vedtakene.

Bystyrets myndighet til å gjøre endringer i skolestruktur

I rundskriv fra Udir -2.2012 behandling av saker om skolenedleggelse og skolekretser heter det at

“Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten. En

avgjørelse må bygge på et kommunestyrets økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer.”

“Kommunale vedtak om endring av skolestrukturen, for eksempel om nedleggelse av en skole, er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det er ikke et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer. Plassering av den enkelte elev ved en skole vil derimot være et enkeltvedtak.”

“Det finnes ikke lov- og forskriftsbestemte regler for hvor lang fristen for å uttale seg skal være i saker om skolestruktur. Den enkelte som skal uttale seg må imidlertid få tilstrekkelig tid til å forberede sin uttalelse. Justis- og beredskapsdepartementet har utarbeidet retningslinjer for forskriftsarbeid i kommunene. Retningslinjene er av 30. Januar 2002 og ligger på Justis- og beredskapsdepartementets nettside. Kommunene anbefales her å benytte to måneders høringsfrist. Utdanningsdirektoratet anbefaler at det sees hen til disse retningslinjene også når lokale forslag om endring av skolestruktur skal utarbeides.”

Formål med arbeidet

Formål for dette arbeidet er å danne et grunnlag for videre arbeid med ny ungdomsskole. Etter at dokumentet har vært på høring er intensjonen at det skal legges frem sak for bystyret om ny skolestruktur for ungdomsskoleelever i Narvik kommune. Det vil si hvilket av de fire alternativene ovenfor som skal velges.

Det presiseres at arbeidet gir et *sammenligningsgrunnlag* for de fire alternativene for ungdomsskoletrinnet. Det gir ikke presise kostnader ved bygging av ny skole. Slike detaljer vil fremkomme på et senere tidspunkt når prosjektering ang. skolebygg igangsettes. Målet her er å bruke faktorer som gir oss et godt og korrekt sammenligningsgrunnlag.

Fremgangsmåte

Mandatet for arbeidet ble godkjent i desember 2016. Her ble det også avklart at en gruppe bestående av skolefaglig rådgiver (Michael Morgan) og økonomirådgiver (Marius Kirkerud) utfører arbeidet, med rådmannsteamet og hovedtillitsvalgte som styringsgruppe.

Arbeidet er delt inn i følgende faser:

- Kartlegging og innhenting av informasjon.
- Analyse og vurdering (utarbeidelse av høringsdokumentet).
- Høring og behandling av høringsuttalelser.
- Politisk behandling (høringsdokumentet og høringsinnspill sammenfattes til konkrete forslag til strukturendringer).

Narvik kommune har som målsetting at ny ungdomsskole skal stå klar høsten 2020. Ut i fra beregningene fra enhet Byggforvaltning er det kritisk for målsettingen at vedtaket om ungdomsskolestrukturen foretas i juni 2017. I arbeidet har Areal- og samfunnsutvikling, Byggforvaltning og enhetsledere i skolesektoren hatt anledning til å komme med innspill og kommentarer. Narvik kommune mener at alle interessenter som ikke har hatt mulighet til å jobbe med høringsutkastet blir ivaretatt på en god måte gjennom høringen.

Andre kommuner, spesielt større kommuner, har utarbeidet skolebruksplaner, eller lignende, som legger føringer for deres skolebygging, rehabilitering av bygg og skolestruktur. Narvik kommune

har hatt flere utredninger i forhold til skolestruktur og skolebygging, men har ikke utarbeidet et slikt dokument. Slike føringer er derfor noe mangelfulle i Narvik. Til sammenligning har Bergen kommune og Trondheim kommune nylig utarbeidet slike planer. Disse planene vurderes som bra og i praksis viser andre kommuner, samt Udir, til disse skolebruksplanene. På bakgrunn av ovennevnte er noen av premissene og forutsetningene som Trondheim og Bergen legger til grunn også brukt her.

Avgrensninger

Dokumentet handler om ny skolestruktur kun for ungdomstrinnet i Narvik kommune. Det er fastsatt av bystyret at skolestrukturen for barnetrinnet, samt Skjomen skole, skal opprettholdes som i dag. Disse er derfor ikke vurdert eller omtalt i dokumentet. Bygging av ny barneskole i sentrum er heller ikke omtalt.

Dokumentet skal gi et sammenligningsgrunnlag for de fire alternative ungdomsskolestrukturene fremlagt i tidligere bystyrevedtak. De økonomiske beregningene er både basert på faktiske data som foreligger i regnskap, og på estimerte data for bygging av ny ungdomsskole. Det vil si at dataene gir et godt sammenligningsgrunnlag, men viser ikke nødvendigvis reelle kostnader for en ny skole.

Vurdering av ansattes krav til et forsvarlig arbeidsmiljø er ikke en del av arbeidets mandat og er dermed ikke berørt i stor grad. I beregningene som gjøres for nytt skolebygg, og i arealnormen som brukes, er ansattes behov innberegnet.

Rehabilitering/ oppgradering av eksisterende skolebygg er ikke omhandlet i dokumentet (men er med som en forutsetning for livssykluskostnader for berørte skoleanlegg). Byggforvaltning holder på å utarbeide tilstandsrapporter for alle skolebyggene i Narvik kommune. Arbeidet er pågående, men vil ta lengre tid.

Beregning av nytt idrettsanlegg/gymsal er ikke tatt med i vurderingene. Dette fordi slike anlegg ikke nødvendigvis skal bygges i direkte tilknytning til ny ungdomsskole, men må se i sammenheng med Idrettens Hus og nytt svømmebasseng. I tillegg vil et nytt idrettsanlegg/gymsal sannsynligvis delfinansieres av spillemidler, noe som gjør det vanskelig å ta med i de økonomiske beregningene. I vedlegg 6 er tidligere beregninger vedrørende gymsaler og flerbrukshaller lagt ved. Disse beregningene er ikke oppdaterte eller endret fra forrige bystyresak angående skolestruktur.

Statusbeskrivelse – hva er dagens situasjon?

Dagens skolestruktur

Endring av skolestruktur i Narvik har vært utredet og behandlet over mange år. Bakgrunn for dette har vært aldrende skolebygg som ikke er godt nok vedlikeholdt, kraftig nedgang i elevtall og kommunens dårlige økonomi. Samtidig har det hele tiden vært et ønske om å gi elevene det beste helhetlige tilbudet. Kommunen ønsker å utvikle en bærekraftig og fremtidsrettet oppvekststruktur som vil ivareta kommunens elever i fremtiden.

Allerede på nittitallet var det store debatter rundt skolestrukturen, blant annet om plassering av skoler, nærscole versus sentralskole, 1-10 skoler eller rene barne- og ungdomsskoler.

I senere tid har debatten fortsatt og noen endringer er foretatt. Seines skole ble nedlagt i 2008. Villaveien - og Tårnveien skole ble slått sammen til Frydenlund skole i 2009. Samme år ble Ankenes barne- og ungdomsskole slått sammen. Straumsnes - og Fagernes skole ble nedlagte i 2013, for å gjenåpne som private skoler (Narvik montessoriskole og Rombak montessoriskole) samme år. Endringene som har vært gjennomførte er ikke begrunnet ut i fra et skoleutviklingsperspektiv, men er gjennomført på grunn av nedgang i elevtall og økonomi.

Resultatet er at Narvik kommune i dag har en desentralisert skolestruktur, med ni skoler av varierende alder, størrelse og standard. Det er et stort spenn fra den minste skolen, Skjomen Oppvekstsenter med sine 33 skoleelever, til Frydenlund barneskole med nesten 400 elever.

Narvik kommune består i dag av fire barneskoler, Skistua skole, Frydenlund skole, Håkvik skole og Beisfjord skole. Kommunen har to ungdomsskoler, Parken - og Framnes ungdomsskole. Ankenes skole og Bjerkvik skole er kombinerte skoler, som tilbyr 1.-10. årstrinn. I tillegg har kommunen et oppvekstsenter i Skjomen, som inkluderer barnehage og grunnskole. Ungdomsskolestrukturen er desentralisert med skoler i nærområdene til elevenes bosted. Skjomen skole er den minste ungdomsskolen med 13 elever, etterfulgt av Bjerkvik med 57 ungdomsskoleelever. Parken ungdomsskole er størst med 247 elever.

Ungdomsskoleanleggene i Narvik kommune er bygd i perioden 1967-1975. Noen av skoleanleggene har vært delvis rehabilitert etter byggeåret. Skoleanleggene bærer i dag preg av å ha et betydelig etterslep av vedlikehold.

Skoleskyss

Det er Nordland fylkeskommune som er ansvarlig for skoleskyss. Prisene beregnes etter soner som strekker seg ca. 10 kilometer. En reise på 40 km vil normalt reise gjennom fire soner, og reisende betaler for 4 soner¹. For å beregne kostnadene ved endring av skolestruktur og skoleskyss har Narvik kommune derfor lagt til grunn kostnadene som fremkommer ved å benytte Nordland fylkeskommunes

Antall soner	Takst per reise
1	kr 21
2	kr 25
3	kr 35
4	kr 46
5	kr 56

¹ <https://www.177nordland.no/>

reiseplanlegger².

Vi har også opplyst om reisetid som fremkommer fra reiseplanleggeren. Her legges til grunn bussholdeplassen som anses som ytterpunktet innenfor de forskjellige sonene. Målingene som er satt opp tar utgangspunkt i reisetid til skolene, eventuelle bussbytter, ventetid og tid til gange. Dette betyr at selv om det er oppgitt flere soner, er det ikke gitt at dagens elever benytter ytterpunktene som er opplyst.

Opptaksområder (skolekrets)

I henhold til Opplæringsloven § 8-1 har elevene rett til å gå på den skolen som ligger nærmest eller ved den skolen i nærmiljøet som de sokner til. Dette omtales oftest som nærskoleprinsippet. Kommunen kan gi forskrifter om hvilken skole de ulike områdene i kommunen sokner til.

Skolene i Narvik har opptaksområder som oftest omtales som skolekrets. Følgende vedtak er foretatt i senere år:

- I 2008 vedtok bystyret (176/08) at Seines skole legges ned og at Seines skolekrets slås sammen med Bjerkvik krets.
- I 2009 vedtok bystyret (142/09) at Fagernes og Straumsnes skolekrets slås sammen med Narvik sentrum skolekrets, og at det utferdiges ny forskrift i henhold til Opplæringslovens § 8-1 og Forvaltningslovens § 37.

Undersøkelse viser at ny forskrift ikke ble utarbeidet og evt. tidligere forskrifter er ikke å finne. Det konkluderes at Narvik kommune har en administrativ fordeling av skolekretser, og ikke gjennom forskrift. Enkelte skolekretser er fastsatt gjennom vedtak i bystyret (ovenfor) mens øvrige opptaksområder følger nærskoleprinsippet og mange års tradisjon.

Opptaksområdene har til tider vært justert ut i fra elevtall og elevtallkapasitet ved skolene, slik at elever sokner til en annen skole enn den som ligger nærmest geografisk.

Kapasitet

Frem til 2003 var regler og bestemmelser rundt klassedeling hjemlet i opplæringsloven. Etter ønsker om større fleksibilitet i organiseringen av opplæringen, som kunne hensynta lokale behov, ble disse bestemmelsene fjernet fra opplæringsloven. Dette ga rom for en friere gruppeinndeling.

Det er understreket i forarbeidene at ressursbruken fortsatt skal være forankret i de tidligere klassedelingstallene, slik Stortinget har presisert. Det vil si at de tidligere klassedelingstallene fortsatt er en nedre grense for ressursbruk med hensyn til antall lærere. Selv om klassedelingstallene er fjernet i opplæringsloven skal kommunene fortsatt beregne ressurser i skolen i forhold til det antall klasser en ville hatt etter de tidligere klassedelingstallene. For ungdomstrinnet er tidligere klasseinndelingstall på 30 elever.

Kunnskapsdepartementet har presisert at klassedelingstallene, som normalt legges til grunn for beregningene, skal beregnes i forhold til den enkelte skole. Det er ikke tillatt å beregne antall klasser som gjennomsnitt etter elevtallet i den enkelte kommune. Det vil si at elevtallet skal brytes ned på den enkelte skole og danner grunnlag for beregning av antall klasser på dette nivået.

² www.177.nordland.no

Helsedirektoratets faglige veileder «Miljø og helse i skole»³ er det viktigste utgangspunktet for å angi hvor stor elevkapasiteten er i forhold til areal. Fra veilederen fremgår følgende:

Inneareal (læringsareal)

Når en klasse/elevgruppe disponerer tilleggsarealer (grupperom, formidlingsrom eller andre rom) i nærheten av klasserommet/hovedrommet, må klasserommet/ hovedrommet planlegges etter en arealnrm på minimum 2 m² pr. elev. Når en klasse/elevgruppe ikke disponerer tilleggsarealer i nærhet til klasserommet/hovedrommet, bør arealet være større, helst opp mot 2,5 m² pr. elev.

Areal for ansatte kommer i tillegg til denne arealnrm.

Uteareal

Fra samme veileder fremgår generelle anbefalinger om minimum nettoareal pr. elev på 50 m², justert etter skolestørrelse og beliggenhet (IS-1130 helsedirektoratet):

For nye skoler er anbefalingen (ref. rapport fra IS-1130/ 2003):

- Færre enn 100 elever, samlet minimumsareal ca. 5000 m².
- Mellom 100 og 300 elever, samlet minimumsareal ca. 10 000 m².
- Flere enn 300 elever, samlet minimumsareal ca. 15 000 m² med tillegg på 25 m² for hver elev over 300.

Tilleggsareal i rimelig nærhet, som f.eks. idrettsanlegg, samt skog og utmark, som skolen disponerer i skoletiden vil normalt kunne regnes med i arealet. Areal i seg selv er ikke nok til å ha et tilfredsstillende uteområde. Variert tilrettelegging og organiseringen av bruken av arealene er minst like viktig. På skoler med mindre areal enn anbefalt norm vil dette være spesielt viktig.

Elevtallsutvikling

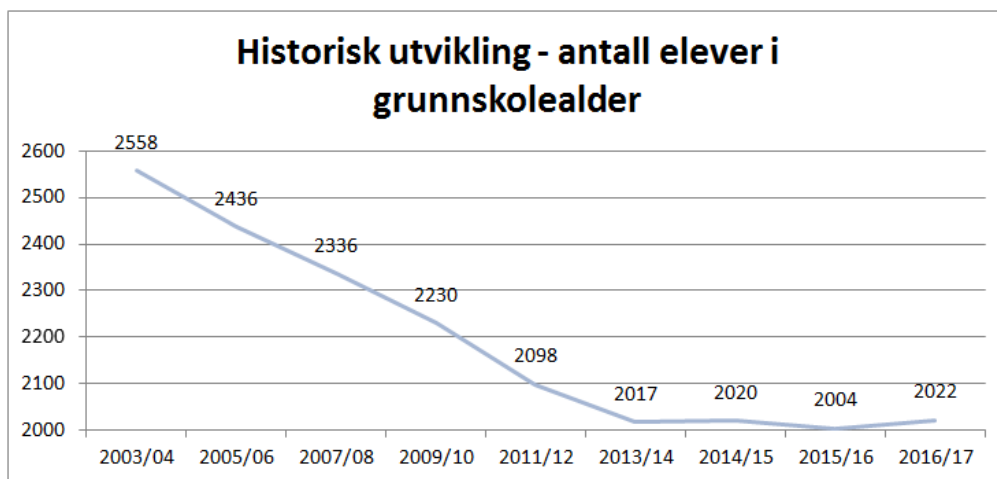
Elevtallsutvikling er viktig bakgrunnsinformasjon. Dataene viser hvordan, og hvor, nedgangen i elevtall har foregått. Dagens skolestruktur var opprinnelig basert på et større elevgrunnlag enn det som finnes i kommunen i dag. Endring i elevgrunnlaget og spredning av elever er en viktig faktor bak vurderingene av endringer i skolestruktur.

Enheter som har blitt sammenslått, er behandlet som en enhet i oversikten. Dette gjelder tidligere Ankenes barneskole og Ankenes ungdomsskole som ble slått sammen til enhet Ankenes skole. Det samme gjelder Tårnveien og Villaveien skoler som ble slått sammen til Frydenlund skole. Ved å slå sammen elevgrunnlagene for disse skolene ser vi et totalbilde av dagens enheter.

Skole / Skoleår	2003/04	2005/06	2007/08	2009/10	2011/12	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	Type skole	Funksjoner	Sokner i dag til
Ankenes	541	468	438	416	377	387	399	407	425	Kombinertskole		Ankenes
Beisfjord	85	88	92	84	88	91	92	90	97	Barneskole		Parken
Bjerkvik	303	296	259	231	224	198	197	181	172	Kombinertskole		Bjerkvik
Framnes	165	164	147	150	155	129	115	119	114	Ungdomsskole	Base for FH	-
Håkvik	119	128	132	152	162	162	170	160	163	Barneskole		Ankenes
Parken	292	301	311	327	311	289	258	255	247	Ungdomsskole	Introduksjonsklasse	-
Seines (fådelte)	21	26	23							Barneskole		Bjerkvik
Skistua	324	323	299	264	258	251	262	258	267	Barneskole	Base for FH	Parken
Skjomen (fådelte)	48	47	44	37	35	33	33	34	42	Kombinertskole	Oppvekstsenter	Skjomen
Frydenlund	525	476	473	447	372	374	386	391	389	Barneskole	Introduksjonsklasse	Framnes/Parken
Fagernes (Narvik Montessori)	108	90	86	88	88	76	81	84	78	Barneskole		Framnes
Straumsnes (Rombak Montessori) (fådelte)	27	29	32	34	28	27	27	25	28	Barneskole		Framnes
Totalsum antall elever	2558	2436	2336	2230	2098	2017	2020	2004	2022			

³ Miljø og helse i skolen - Helsedirektoratet - 03/2014

Som tabellen ovenfor viser, har det vært en nedgang på 536 elever om man sammenlikner det totale antall elever registrert i ordinære grunnskoler i Narvik kommune fra skoleåret 2003/04 til skoleåret 2016/17. Reduksjonen var jevn fra og med 2003/04 (2.558 elever) frem til 2013/14. Deretter har antallet stabilisert seg på omtrent 2020 elever.

I tabellen nedenfor ser man utviklingen fordelt mellom ungdoms- og barneskoletrinnene. Som oversikten viser er det størst prosentvis nedgang på ungdomstrinnet om man sammenligner antallet elever i 2003/04 med 2016/17. Nedgangen er størst på Ankenes, Bjerkvik og Framnes.

Antall elever på ungdomstrinnet										
Skole / Skoleår	2003/04	2005/06	2007/08	2009/10	2011/12	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	%-vis endring
Ankenes	219	186	190	189	168	168	155	148	142	-35,16 %
Bjerkvik	99	114	108	75	72	72	73	53	57	-42,42 %
Framnes	165	164	147	150	155	129	115	119	114	-30,91 %
Parken	292	301	311	327	311	289	258	255	247	-15,41 %
Skjomen (fådelte)	15	19	19	13	8	8	8	13	13	-13,33 %
Totalt antall u-trinn elever	790	784	775	754	714	666	609	588	573	-27,47 %

Antall elever på barnetrinnet										
Skole / Skoleår	2003/04	2005/06	2007/08	2009/10	2011/12	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	%-vis endring
Ankenes	321	282	248	227	209	219	244	259	283	-11,84 %
Beisfjord	85	88	91	84	88	91	92	90	97	14,12 %
Bjerkvik	204	181	151	156	152	126	124	128	115	-43,63 %
Håkvik	119	128	132	152	162	162	170	160	163	36,97 %
Seines (fådelte)	21	26	23							-100,00 %
Skistua	324	323	299	264	258	251	262	258	267	-17,59 %
Skjomen (fådelte)	33	28	25	24	27	25	25	21	29	-12,12 %
Frydenlund	525	476	473	447	372	374	386	391	389	-25,90 %
Fagernes (Narvik montessori)	108	90	86	88	88	76	81	84	78	-27,78 %
Straumsnes (Rombak montessori) (fådelte)	27	29	32	34	28	27	27	25	28	3,70 %
Totalt antall b-trinn elever	1767	1651	1560	1476	1384	1351	1411	1416	1449	-18,00 %

For barnetrinnene ser man en økning i antallet elever på Beisfjord skole og Håkvik skole, mens det er omtrent uendret elevtall på Straumsnes (Rombak montessoriskole). Alle de andre skolene har reduksjon i antall elever på barnetrinnet, der Bjerkvik -, Frydenlund -, Fagernes skole (Narvik Montessori) har hatt størst nedgang, samt Seines skole som er nedlagt.

Antall elever for skoleåret 2016/17 fordelt på årstrinn											
Skole / årstrinn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
Ankenes	50	40	45	41	39	37	31	51	56	35	425
Beisfjord	19	13	12	12	13	15	13				97
Bjerkvik	11	18	9	14	19	24	20	21	16	20	172
Framnes								34	45	35	114
Håkvik	20	18	26	22	25	24	28				163
Parken								80	83	84	247
Skistua	42	35	48	33	33	37	39				267
Skjomen (fådelte)	10	3	4	2	3	4	3	3	7	3	42
Frydenlund	55	53	69	55	53	49	55				389
Fagernes (Narvik montessori)	7	16	10	15	9	9	12				78
Straumsnes (Rombak montessori) (fådelte)	4	3	3	4	4	6	4				28
Totalsum	218	199	226	198	198	205	205	189	207	177	2022

Antall klasser for skoleåret 2016/17 fordelt på årstrinn											
Skole / årstrinn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
Ankenes	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	19
Beisfjord	1	1	1	1	1	1	1				7
Bjerkvik	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Framnes								2	2	2	6
Håkvik	1	1	1	1	1	1	1				7
Parken								3	3	4	10
Skistua	2	2	2	2	2	2	2				14
Skjomen (fådelte)	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	4
Frydenlund	2	2	3	2	2	2	2				15
Fagernes (Narvik montessori)	1	1	1	1	1	1	1				7
Straumsnes (Rombak montessori) (fådelte)	0	1	0	1	0	0	1				3
Totalsum	10	12	11	12	10	10	11	8	8	10	102

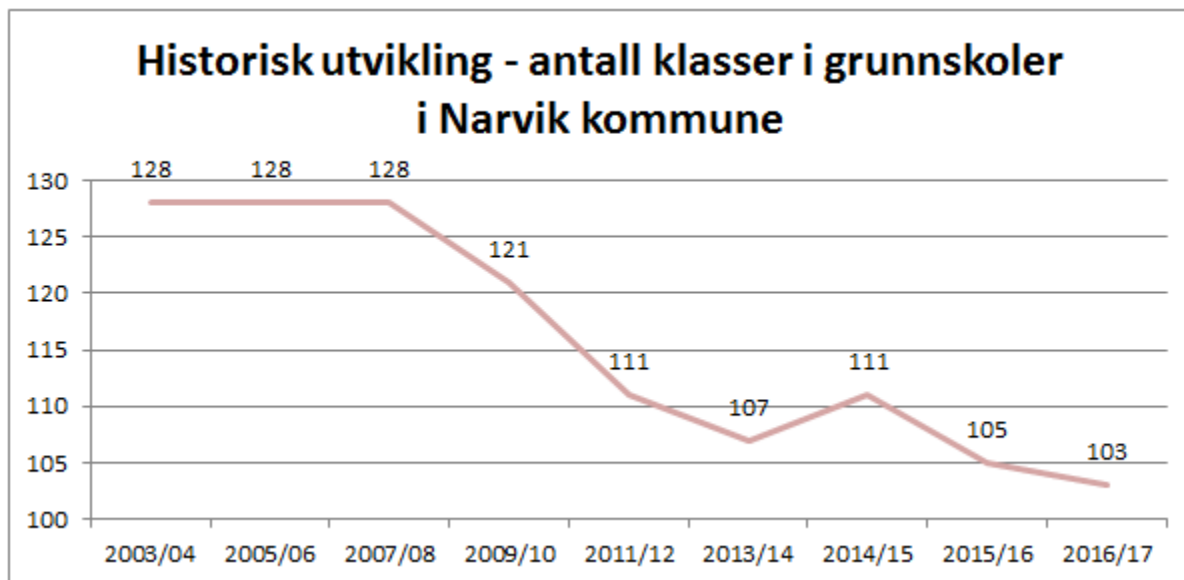
Utvikling i antall klasser i grunnskoler i Narvik kommune

Endringer i elevtall gir også endringer i antall klasser. For å se på utviklingen i grunnskolene i Narvik kommune er det naturlig å se på utviklingen i antall klasser for hver enkel skole, samt antall grunnskoleklasser totalt i Narvik kommune. Antallet elever har en naturlig innvirkning på antallet klasser ved den enkelte skole, men det er også andre faktorer som kan påvirke klassestørrelsen og dermed antall klasser (for eksempel elever med tilretteleggingsbehov på grunn av rett til spesialundervisning, funksjonshemming, sammensetningen av elevmassen, med mer).

Skole / Skoleår	2003/04	2005/06	2007/08	2009/10	2011/12	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Ankenes	24	27	28	27	20	19	20	19	20
Beisfjord	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Bjerkvik	16	15	15	13	12	11	11	10	10
Framnes	7	6	6	6	6	6	6	6	6
Håkvik	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Parken	11	12	12	12	15	15	14	11	10
Seines (fådelte)	3	3	3						
Skistua	14	14	14	14	12	13	14	14	14
Skjomen (fådelte)	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Frydenlund	25	23	22	21	18	15	18	17	15
Fagernes (Narvik Montessori)	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Straumsnes (Rombak Montessori) (fådelte)	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Totalsum antall klasser	128	128	128	121	111	107	111	105	103

Som oversikten viser har det vært en stor reduksjon i antallet klasser i grunnskolene i Narvik kommune. For skoleårene 2003/04 til og med 2007/08 lå antallet stabilt på 128 skoleklasser. Dette er redusert til 103 skoleåret 2016/17. Reduksjonen av klasser har vært gradvis, men den følger ikke nødvendigvis nedgangen i antallet elever slavisk mellom skoleårene. Hvis vi inkluderer de to

skolene som har blitt privatisert i perioden er den totale nedgangen på 26 klasser. Ses det kun på gjenværende kommunale grunnskolene er nedgangen på 36 klasser. Nedenfor er det satt opp en grafisk fremstilling som viser nedgangen.

Oversikt over uteområdene

For å kunne si noe detaljert angående uteområder som disponeres, må det utarbeides en tilstandsrapport for uteområdene. Det er ikke utarbeidet en slik tilstandsrapport for noen av grunnskolene i Narvik kommune. Grunnlaget for utregning av uteområdene er kartverket til Narvik kommune som angir tomtearealet den enkelte skole kan disponere. Etter at grunnflatene til skolebygg (fotavtrykk bygg) er trukket fra anses gjenværende tomteareal som disponibelt. For å se hvor stort areal hver elev disponerer kan forholdet disponibelt areal ses opp mot antall elever ved skolen. I tabellen nedenfor er disse opplysningene sammenfattet. Det presiseres at oppgitt uteareal ikke representerer opparbeidet lekeområde/skolegård, men tomteareal.

Oversikt over uteområder							
Enhet	Oppgitt tomteareal	Fotavtrykk bygg	Utearealer til disposisjon	Antall elever skoleåret 16/17	M2 per elev	Teoretisk kapasitet	M2 per elev ved teoretisk kapasitet
Ankenes skole	95 614	3 123	92 491	425	218	630	147
Bjerkvik skole	23 022	1 918	21 104	172	123	300	70
Framnes ungdomsskole	16 704	2 836	13 868	114	122	180	77
Parken ungdomsskole	77 439	3 940	73 499	247	298	390	188

Utvikling i Narvikskolene

For å kunne vurdere endringer i skolestruktur er det viktig å ha kunnskap om nyere utvikling av skoler og skolenes læringsplattform. Dette for å kunne påse at en fremtidig skolestruktur er hensiktsmessig i forhold til kommunens læringsplattform.

Narvik kommunens mål og strategier

Det vises til kommunedelfplanen for oppvekst 2012-2025. Narvikskolen har som visjon at skolen skal være helsefremmende og ivareta hele mennesket i et livslangt læringsperspektiv.

For å jobbe målrettet mot visjonen er følgende utpekt som viktig:

- å ha fokus på basisferdighetene lesing, skriving og regning
- å tilpasse undervisning til elevens behov
- å ha gode lærere
- å utvikle en lærende organisasjon som prioriterer skoleutvikling og utvikling av sterke fagmiljøer
- å oppnå gode læringsresultater
- å ha et inkluderende læringsmiljø med nulltoleranse for mobbing
- satsing på entreprenørskap i ungdomsskolen
- styrke samarbeidet med næringslivet

LP-modellen

Kapittel 9A i Opplæringsloven setter strenge krav til elevenes skolemiljø. For å utvikle gode læringsmiljø har alle grunnskolene i Narvik fått opplæring i bruk av LP-modellen (Læringsmiljø og Pedagogisk analyse). LP- modellen har som mål å utvikle gode læringsmiljø for alle. Lærerne samarbeider i lærergrupper etter spesielle prinsipper, og alle lærerne ved skolen deltar. LP-modellen er utviklet av professor Thomas Nordahl⁴, som er en av Norges ledende forsker innenfor skole. I følge Nordahl forstås læringsmiljøet som miljømessige faktorer i skolen som:

- Vennskap og relasjoner til jevnaldrende
- Relasjoner mellom elev og lærer
- Lærerens ledelse av klasser og undervisningsforløp
- Normer og regler
- Elevsyn og forventninger til læring
- Det fysiske miljøet i skolen
- Samarbeid mellom hjem og skole

Modellen omfatter:

- analyse og refleksjon i et systemperspektiv
- tiltaksutvikling
- evaluering

Hensikten er å skape læringsmiljø som gir gode betingelser for sosial og skolefaglig læring uavhengig av elevenes forutsetninger. Etter en 10 årsperiode med implementeringsarbeid ved ulike skoler, skal kommunen "revitalisere" LP-arbeidet fra høsten 2017 for alle skolene. De kommunale barnehagene i Narvik tar også LP-modellen i bruk.

Arbeid mot mobbing

Narvik kommune har en målsetting om null mobbing. Samtlige av kommunens skoler skal ha et forsvarlig system som kontinuerlig kartlegger og utvikler det psykososiale læringsmiljø. Bjerkvik skole og Ankenes skole arbeider med Olweusprogrammet mot mobbing og antisosial atferd. Programmet krever mye arbeid, men forskning viser at programmet gir effekt. Olweusprogrammet

⁴ NOVA rapport 19/05

er ett av få program på verdensbasis som tilfredsstillende strenger krav til vitenskapelig dokumenterte (positive) effekter. Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole har utviklet egne system for å jobbe mot mobbing.

Helsefremmende skole

Narvikskolens visjon sier at skolen skal være helsefremmende og ivareta hele mennesket i et livslangt læringsperspektiv. Narvik har inngått en forpliktende samarbeidsavtale med fylkeskommunen angående helsefremmende skoler⁵.

Følgende kriterier er anbefalt for en helsefremmende skole.

1. Helsefremmende arbeid er forankret i skolen
2. Skolen arbeider systematisk for å fremme psykisk helse og et godt psykososialt miljø
3. Alle elevene er fysisk aktive minst 60 minutter hver dag
4. Nasjonale retningslinjer for skolemåltidet følges
5. Skolen er tobakk- og rusfri
6. Skolen har en tilfredsstillende tverrfaglig skolehelsetjeneste
7. Skolen har rutiner for samarbeid med, og medvirkning fra, elever og foresatte
8. Skolen gir opplæring i levevaner og har arbeidsmåter som fremmer helse
9. Skolen samarbeider med andre instanser (BUP, PPT, Barnevernstjenesten)
10. Skolen arbeider systematisk med sikkerhetsfremmende og ulykkesforebyggende arbeid

Skolene i Narvik oppfyller mange av kriteriene for en helsefremmende skole. Narvikskolen er med på prosjektet Helsefremmende skole som drives av Midtre-Hålogaland friluftsråd. Prosjektet baseres på de 10 anbefalte kriteriene ovenfor og hjelper skolen med å øke sin kompetanse og i sitt systematisk arbeid.

Vurdering for læring

Den nasjonale satsingen Vurdering For Læring (VFL) startet i 2010. Det overordnede målet for satsingen er at skoleeiere, skoler og lærebedrifter videreutvikler en vurderingskultur og en vurderingspraksis som har læring som mål. Narvikskolene deltok i VFL fra 2010 til 2014. Rektorene beskriver satsning som noe av det mest verdifulle og utviklende som har skjedd i de senere år.

Ungdomstrinn i utvikling

Ungdomstrinn i utvikling (UiU) er en nasjonal satsing, drevet av Utdanningsdirektoratet, som omhandler lokalt utviklingsarbeid i klasseledelse, regning, lesing og skriving. Ankenes skole og Parken ungdomsskole har gjennomført prosessen. Framnes ungdomsskole, Bjerkvik skole og Skjomen skole deltar dette skoleåret, 2016/ 2017.

Entreprenørskap

Entreprenørskap er et bredt begrep innenfor skolesektoren og defineres på ulike måter. Noen tenker elevbedrift, mens andre ser på entreprenørskap som andre typer elevarbeid som fremmer kreativitet og nytenkning. Det jobbes med entreprenørskap på ulike måter på de forskjellige

⁵ Nordland fylkeskommune, Helsefremmende grunnskoler - Anbefalte kriterier og veileder

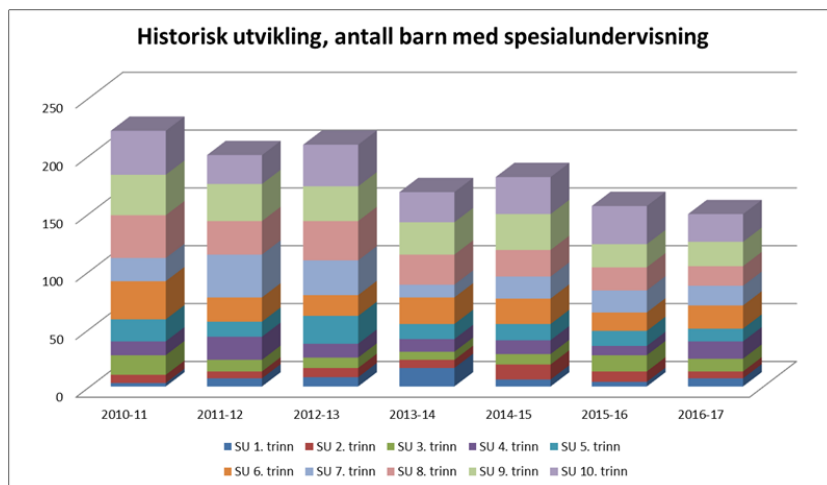
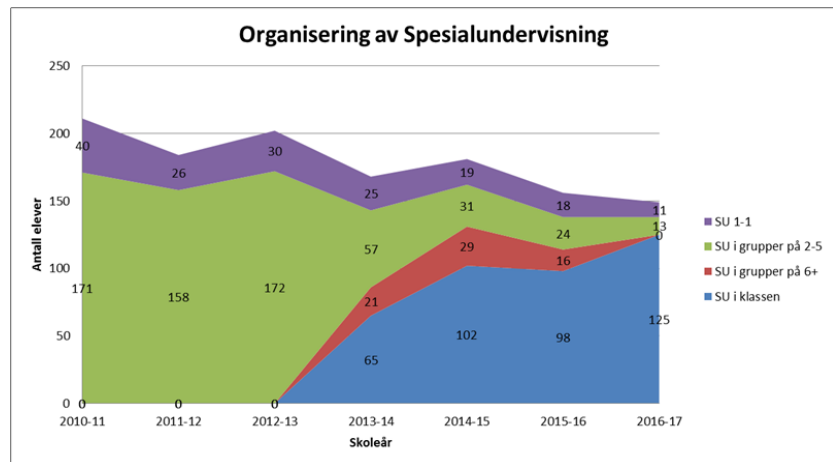
skolene. I Narvik kommune er det kun Bjerkvik skole som er registrert som deltakende Ungt Entreprenørskaps-bedrift.

Spesialundervisning

Spesialundervisning er en rettighet til individuell tilrettelegging for elever som ikke kan få et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen. Retten til spesialundervisning har over mange år gitt kommunen utfordringer, både i forhold til effekt og kostnad. Det er lite forskning som viser at spesialundervisning gir ønsket effektiv læring, samtidig som kostnadene er høye.

Internasjonal klasseromsforskning har ført til en dreining i norsk skole, der fokus er på viktigheten av elevens opplevelse av tilhørighet og at god læring skjer i samhandling med andre.

Spesialundervisning gis derfor i klasserom i den utstrekning dette er forsvarlig. Denne praksisen fører også til at øvrige elever opplever større lærertetthet og får mer voksenstøtte. I Narvik har vi data (fra GSI) som viser at en betydelig større andel av spesialundervisningen foregår i klasserommet enn tidligere.

I tillegg er det et økt fokus på tidlig innsats. Det vil si at skoler så tidlig som mulig identifisere elevens utfordringer og setter i gang tiltak. Dette innebærer at tiltak utprøves straks det oppdages at en elev sliter. I 2016 ble holdningsarbeidet rundt tidlig innsats styrket ved at sentrale midler ble satt inn i grunnskolen for å øke lærertetthet på 1.-4. trinn. Foreløpig ser man ikke vesentlige resultater fra tidlig

innsats i forhold til spesialundervisning. Den største andelen av ressurser til spesialundervisning gis fremdeles i ungdomsskolen i Narvikskolen.

Skolenes resultater

Bystyret i Narvik kommune har, for ungdomstrinnene, bestemt at følgende måleindikatorer skal ligge til grunn for å måle resultater;

Alle indikatorer har som måltall at resultatene skal ligge på, eller bedre enn, nasjonalt gjennomsnitt.

- Eksamensresultat i norsk, matematikk og engelsk
- Standpunktkarakterer i norsk, matematikk og engelsk.
- Nulltoleranse for mobbing
- Trivsel

Målinger som foretas i Narvik kommune har fokus på basisfagene og læringsmiljø. Disse stemmer bra med både nasjonale føringer, og føringer i den kommunedelplanen for oppvekst.

Sammenligning av eksamensresultat vurderes som uhensiktsmessig siden skolene kun kommer opp i ett fag hvert år og faget varierer fra skole til skole. Det vurderes fornuftig å se på grunnskolepoeng i stedet. Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10. Med andre ord er grunnskolepoeng elevens karaktergjennomsnitt.

Tabellen under viser en sammenstilling av ungdomsskolenes resultater de siste tre år. Resultatene er hentet fra skoleporten⁶ og fremstilt som gjennomsnitt. Dette bl.a. for ikke å vise data som er under publiseringsgrensen.

	Læringsmiljø Elevundersøkelsen Trivsel	Læringsmiljø Elevundersøkelsen Mobbing på skolen	Læringsresultater Grunnskolepoeng Grunnskolepoeng, gjennomsnitt	Læringsresultater Standpunktkarakterer Engelsk skriftlig standpunkt	Læringsresultater Standpunktkarakterer Matematikk standpunkt	Læringsresultater Standpunktkarakterer Norsk hovedmål standpunkt	Læringsresultater Standpunktkarakterer Norsk sidemål standpunkt
Nasjonalt	4,2	1,2	40,7	3,9	3,5	3,8	3,6
Ankenes skole	4,1	1,3	41,0	3,9	3,5	3,8	3,7
Bjerkvik barne- og ungdomsskole	4,2	1,4	42,5	4,2	3,6	4,0	3,9
Framnes ungdomsskole	4,2	1,2	40,0	3,8	3,4	3,8	3,6
Parken ungdomsskole	4,2	1,2	41,0	4,1	3,4	3,8	3,7
Gjennomsnitt for skoleårene 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016. 10. trinn							

I forhold til læringsmiljø (trivsel og mobbing) skårer skolene veldig likt. Bjerkvik og Ankenes skårer litt dårligere enn nasjonalt gjennomsnitt, mens skårene for Framnes og Parken sammenfaller med det nasjonale gjennomsnittet.

Faglige resultat er også veldig like. Bjerkvik skole skårer over det nasjonale gjennomsnittet på alle punktene. Det kan være mange årsaker til disse små forskjellene.

Regnskap for skolene

Etter at Ankenes barneskole ble slått sammen med Ankenes ungdomsskole har Narvik kommune behandlet Ankenes skole som en enhet. Dette betyr at man ikke opererer med eget budsjett for

⁶ <https://skoleporten.udir.no/>

ungdomstrinnet, men med ett budsjett og ett regnskap for hele enheten. Dette er også tilfellet for Bjerkvik skole. For å estimere kostnadene som er knyttet opp til ungdomstrinnene er det derfor tatt utgangspunkt i regnskapet for 2016, med stipulerte lønnsutgifter basert på andelen av bemanningene som er tilknyttet ungdomstrinnet. Dette er gjort med hensyn til pedagoger, assistenter og administrativt personell (rektor, merkantile og inspektører).

Forklaring	Regnskap drift	Renhold av bygg	Regnskap drift av bygg	Investeringer i bygg	Totalt regnskap	Antall årsverk ungdomstrinn			Ant. elever ved utg. 16	Gj.snittlig kostnad pr
						Pedagoger	Assisterter	Merkantile		
Ankenes	kr 13 800 000	kr 800 000	kr 1 400 000	kr 300 000	kr 16 300 000	18,50	1,10	0,45	142	kr 114 789
Bjerkvik	kr 6 800 000	kr 800 000	kr 1 700 000	kr 900 000	kr 10 200 000	8,60	0,80	0,40	57	kr 178 947
Framnes	kr 14 200 000	kr 800 000	kr 1 700 000	kr -	kr 16 700 000	18,60	0,80	1,00	114	kr 146 491
Parken	kr 27 500 000	kr 1 000 000	kr 1 900 000	kr -	kr 30 400 000	38,43	2,40	1,00	247	kr 123 077
Totalt	kr 62 300 000	kr 3 400 000	kr 6 700 000	kr 1 200 000	kr 73 600 000	84,13	5,10	2,85	560	kr 131 429

Tabellen ovenfor viser kostnadene for ungdomstrinnet. "Regnskap drift" består av lønnskostnader, driftskostnader og eventuelle inntekter, i form av tilskudd, som ungdomstrinnene har mottatt. Oversikten viser også kostnader knyttet til renhold av byggene, drift av byggene, investeringer/oppgraderinger av bygg, samt totale kostnader for den enkelte enhet. Tabellen viser pedagogiske ressurser som er benyttet (lærere, rektorstillinger og inspektører), assistenter og merkantilt personell.

Ved å se totale kostnader per enhet kan man også beregne kostnader per elev. For å se hvor effektivt en enhet opererer, benyttes ofte gjennomsnittskostnad per bruker som en indikator. Jo lavere kostnad man har per bruker, jo mer effektiv kan en enhet anses i et bedriftsøkonomisk perspektiv. Som tabellen viser er det høyest økonomisk utnyttelse av ressurser på Ankenes, med 114.789,- kr pr elev, etterfulgt av Parken ungdomsskole. Bjerkvik skole er skolen med høyest kostnad per elev, på kr 178.947,-. Gjennomsnittlig kostnad per elev for de omtalte enhetene for 2016 er kr 131.429,-.

Historiske investeringer og vedlikehold

Narvik kommune har i perioden 2013-2016 gjort en rekke utbedringer og investeringer i dagens bygningsmasse. Totalt sett er det investert omtrent 25,7 millioner kr i Bjerkvik skole i denne perioden. De investeringene som er gjort utgjør størsteparten av investeringer i bygg som inkluderer ungdomstrinnet. Tabellen nedenfor viser en oversikt over samtlige investeringer som Byggforvaltning har gjort på ungdomsskolene i Narvik kommune fra og med 2013, til og med 2016.

Investeringer ungdomsskoler 2013-2016			
Ansvar	Beskrivelse	Regnskap	Budsjett inkl. endring
842015	SKOLEBRUKSPPLAN ANKENES UNGDOMSSKOLE	1 507 933	2 050 000
842037	PARKEN U-SKOLE OG GYMSAL 2014	648 241	985 000
842076	BJERKVIK SKOLE - TEKNISKE ANLEGG	25 658 993	28 800 000
842077	ANKENES U-SKOLE TOALETTER 2014	595 125	700 000
842079	BJERKVIK SKOLE SANITÆR	489 676	0
Totalt		28 899 968	32 535 000

Statusbeskrivelse berørte skoler

Ankenes skole

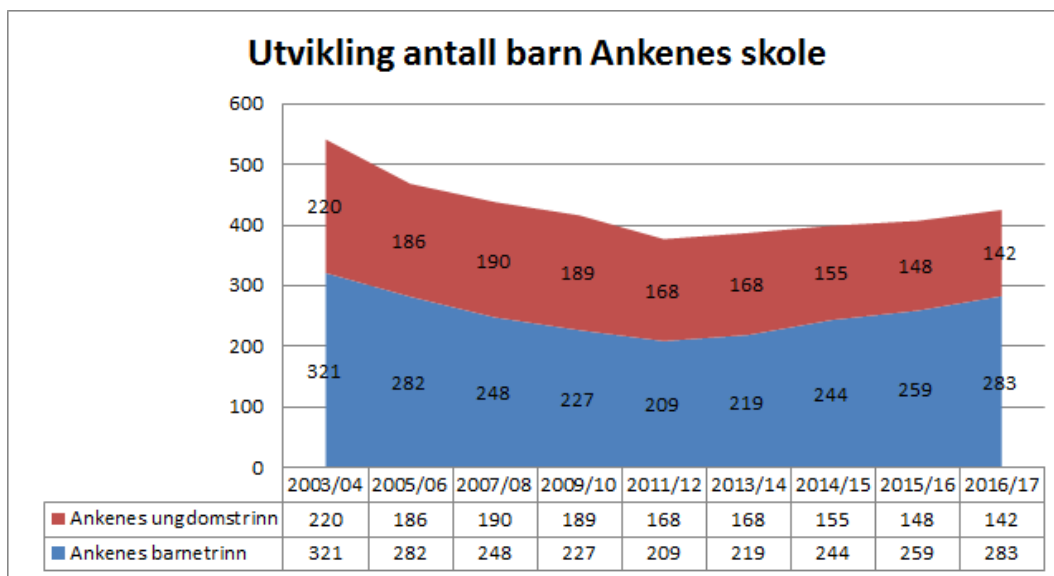
Ankenes skole er en kombinert skole (1-10. trinn) som i 2016/2017 har 425 elever. Ungdomstrinnet består av 142 elever. I og med at skolen grenser til skog, mark og fjell byr mulighetene seg til aktiv bruk av nærmiljøet.

Opptaksområdet til skolen strekker seg fra Beisfjordbrua og til kommunens grenser mot Ballangen. Ungdomsskoleelever bosatt sør for Skjombua tilhører opptaksområdet til Skjomen oppvekstsenter. Elever som går på barneskoletrinnet ved Ankenes skole og Håkvik barneskole avgir elever til ungdomstrinnet.

Elevtallsutvikling

Ankenes barne- og ungdomsskole var, frem til skoleåret 2009/10, to separate enheter. Fra og med høsten 2009 ble enhetene sammenslått til en enhet, Ankenes skole. For å danne seg et bilde av hvordan elevtallsutviklingen totalt sett har vært frem til skoleåret 2016/17, vurderes enhetene samlet sett i perioden frem til sammenslåing og deretter videre som Ankenes skole.

Totalt antall elever har gått ned fra 541 i skoleåret 2003/04, til 425 elever i dag (prosentvis reduksjon på omtrent 12 %). Antall elever på ungdomstrinnet er redusert fra 219 i 2003/04 til 142 skoleåret 2016/17. Dette gir en prosentvis reduksjon på omtrent 35 %.

Utvikling i antall klasser

Antallet klasser på Ankenes skole har endret seg i løpet av perioden fra 2003/04 frem til 2016/17. Det høyeste antallet finner vi i 2005/06 og 2007/08 hvor det var totalt 28 klasser. Høyest antall klasser på ungdomstrinnet finner vi i skoleåret 2003/04 da det var tre paralleller (tre klasser per trinn). I 2016/17 er det to paralleller (to klasser per trinn) på ungdomstrinnet. Den prosentvise nedgangen i antall klasser er 6,67 % på barnetrinnet og 33,33 % på ungdomstrinnet.

Antall klasser på Ankenes skole										
Skole / Skoleår	2003/04	2005/06	2007/08	2009/10	2011/12	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	%-vis endring
Ankenes barnetrinn	15	19	20	20	14	12	13	13	14	-6,67 %
Ankenes ungdomstrinn	9	8	8	7	6	7	7	6	6	-33,33 %

Skoleskyss

Ungdomstrinnet på Ankenes skole har totalt 63 elever som har rett til skoleskyss. Av disse elevene er det åtte elever som har skyss annenhver uke.

Oversikt over kostnader for skoleskyss på ungdomstrinnet							Reisetid	
Enhet	Antall soner	Takst pr tur	Antall barn	Antall dager	Korreksjon for skyss annenhver uke	Stipulert kostnad	Geografisk ytterpunkt for buss	Reisetid med buss og gange til Ankenes skole
Ankenes skole	1	kr 21	13	190	kr -15 960	kr 87 780	Emmenes	13 min
	2	kr 25	48	190	kr -19 000	kr 437 000	Skjombrua	26 min
							Vidrek sør	30 min
	3	kr 35	2	190	kr -	kr 26 600	Vandmo snuplass	43 min
	4	kr 46	0	190	kr -	kr -	Saltvikhøyden	32 min
	5	kr 56	0	190	kr -	kr -	N/A	N/A
Totalt			63	190	kr -34 960	kr 551 380	N/A	N/A

Stipulerte totale skysskostnader for 2017 er da kr 551.380,- for samtlige elever på ungdomstrinnet. Med utgangspunkt i kommunens ytterpunkt sørover, vil elever som går på bussholdeplassen på Saltvikhøyden bruke 32 minutter på bussen. I tillegg må elever gå fra hjemmene sine til bussholdeplass. Det er per dags dato ingen elever registrert på Ankenes skole som benytter bussholdeplasser sør for Vidrek sør. Fra Vidrek sør tar det 30 minutter å reise til skolen (en elev). Elever som reiser på en sone har ytterpunkt på Emmenes og benytter omtrent 13 minutter på å reise fra holdeplassen til skolen. Elevene med lengst reisetid busser i 43 minutter fra Vandmo (en elev) snuplass i Håkvikdalen.

Skoleanlegg

- Tilstand

Tilstandsanalyse av Ankenes skole 8.-10 (ungdomstrinnet) ble utført av Fdvhuset Sortland i 2016. Formålet med rapporten er å identifisere bygningens tilstand, beskrivelse av tiltak og kostnadsestimering for utbedring av tiltak. Rapporten konkluderer at bygningsmassen har stor slitasje eksklusivt tak, vinduer og innvendige avdelinger som ble renovert i 2009. Totalkostnad for å renovere bygget til en tilfredsstillende standard er estimert til kr. 2 942 550. Kostnad for å oppgradere bygget til dagens standard for skolebygget er ukjent.

- Funksjonalitet

Ankenes skole består av tre bygg (småskolen, mellomtrinnet og ungdomstrinnet). Alle byggene er bygd rundt. 1966 og ungdomstrinnet ble renovert for ca. 7-8 år siden (2009/2010).

Deler av læringsarealene ble omdisponert i 2009. Skolen hadde tradisjonelle klasserom som var forholdsvis små. Disse ble slått sammen til fire store rom. Hvert klassetrinn (8.-10) disponerer ett

stort rom. I tillegg finnes det grupperom til disposisjon. Det er stasjonære datamaskiner på alle klasserom. Ungdomsskolen er tilpasset rullestolbruker med bl.a. heis, stolheis og toalett.

Skolen har følgende spesialrom.

- Kunst og Håndverksavdelingen av god standard, med sløydsal, tekstil- og tegningssal, grovverksted og et lite keramikkrom. Til sammen er det plass til 30 elever på avdelingen.
- Rom til mat og helse av god standard, med plass til 15 elever.
- Naturfagsrom med veldig bra funksjonalitet, og plass til 15 elever.
- Ankeneshallen ligger på andre siden av veien og brukes til kroppsøving.
- Skolebiblioteket er moderne, og av god standard.
- Skolen har basseng som er midlertidig stengt. Det er uklart om det skal åpnes igjen. For tiden foregår skolens svømmeundervisning i Ballangen.
- Auditoriet, av god standard.

Elevene spiser medbrakt lunsj på klasserommene. Disse rommene er utstyrt med vask, benk og kjøleskap. I tillegg har skole et rom, "kantinene", som brukes til spising. Rommet er ikke utstyrt som en fullverdig kantine. Skolen har også et flott fellesareal ved inngangen, med blant annet bordtennisbord.

Skolen mangler musikkrom. Kulturskolen har overtatt rommene som tidligere ble brukt til musikkundervisning. Nå anvender skolen kulturskolens scene til musikkundervisning.

Det ble i februar 2017 gjennomført tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern. Inneklimaet på Ankenes skole v/ungdomstrinnet vurderes tilfredsstillende etter forskriftens bestemmelser - med unntak av enkelte avvik som går på lysforholdene ved elevenes arbeidspult. Generelt vurderes klasserommene og oppholdsarealene, som ungdomstrinnet ved Ankenes skole har til rådighet, tilfredsstillende etter forskriftens bestemmelser. Rommene fremstår lyse og romslige, alle CO² målinger under tilsynet lå innenfor normen for godt inneklima. Det ble i tillegg gjennomført tilsyn ved Ankenes skole på sanitæranleggene i mars/april 2016. Også disse fremstår tilfredsstillende etter forskriftens § 23.

Arbeidsrommene til lærere er i tilknytning til elevenes klasserom. Her er det adekvat plass til seks lærere på hvert arbeidsrom. Lærernes personalrom er moderne og trivelig.

- *Uteareal*

Opparbeidet uteareal på Ankenes skole er forholdsvis lite, og er lite tilrettelagt for ungdomsskoleelever. Etter det er sagt har skolen store arealer i tilknytning til, eller i nærheten av, skolen. I tillegg til skog, fjell og fjære i nærområdet, er det også alpinanlegg, lysløype og kunstgressbanen.

Kapasitet

Ankenes ungdomstrinn					
Rom nr	Total størrelse	Tot m2 pr elev	Teoretisk kap	Ant elever i dag	Kommentarer
1	75,4	2,2	34	0	Disp. rom
2	122,2	2,2	55	56	9A + 9B
3	82,4	2,2	37	0	Auditorium
4	104	2,2	47	51	8A + 8B
5	104	2,2	47	35	10A + 10B
6	65	2,2	29	0	Disp. rom
7	104	2,2	47	0	Benyttes i dag til bibliotek
7	657	2,2	296	142	Totaler

Ungdomstrinnet på Ankenes skole har for tiden seks klasser med til sammen 142 elever. Tabellen ovenfor viser de ulike rommene som Ankenes ungdomsskole i dag benytter, eller kan benytte, til klasserom. På bakgrunn av dette er det beregnet teoretisk kapasitet for hvert enkelt klasserom. Det er ikke tatt hensyn til rommenes utforming og eventuelle varmekilder osv. som kan medføre redusert reell kapasitet. Kapasiteten omtales dermed som teoretisk, men gir en indikasjon om skolens elevkapasitet. Hver elev har i dette oppsettet 2 m² disponibelt, og man estimerer 0,2 m² per elev for lærere. Som tabellen viser er det forskjeller mellom rommene, og den teoretiske totale kapasiteten ut fra rommenes størrelse gir plass til 296 elever.

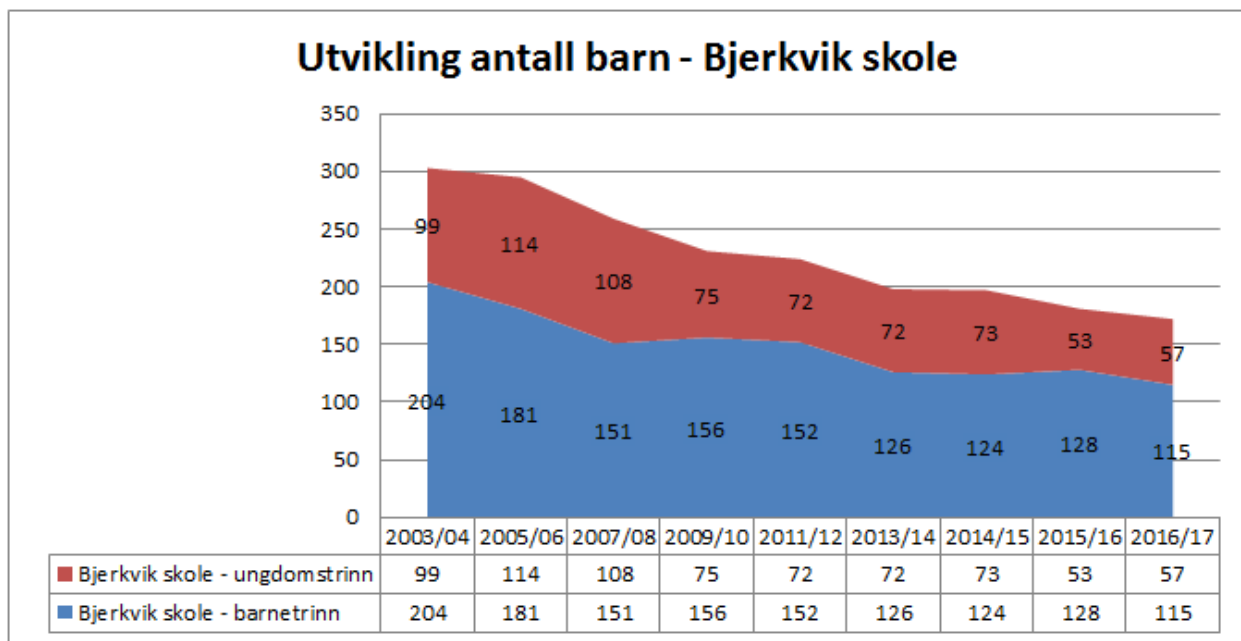
Bjerkvik skole

Bjerkvik skole er en kombinert skole (1.-10. trinn) med 172 elever. Ungdomstrinnet består av 57 elever. Skolen ligger i tilknytning til svømmebasseng med kort vei til idrettshall, idrettsplass, lysløype, fjord og fjell.

Opptaksområdet til skolen strekker seg fra Rombaksbrua og til kommunens grenser mot Evenes og Gratangen kommune. Elever som går på barnetrinnet ved Bjerkvik skole går videre til ungdomsskoletrinnet i Bjerkvik. Det er ingen flere avgiverskoler til ungdomstrinnet.

Elevtallsutvikling

Bjerkvik skole har hatt en relativ stor reduksjon i antall elever i perioden 2003-2016. I 2003/04 var det registrert 303 elever på skolen, hvorav 99 var på ungdomstrinnet. I 2016/17 er det registrert 172 elever, hvorav 57 er på ungdomstrinnet. Dette gir en prosentvis reduksjon på 43,63 % på barnetrinnet og 42,42 % på ungdomstrinnet. Som tabellen nedenfor viser, har reduksjonen gått gradvis over tid.

Utvikling i antall klasser

Skoleåret 2003/04 er det skoleåret da det var flest klasser på Bjerkvik skole. Skolen hadde det skoleåret totalt 16 klasser, hvorav fem var på ungdomstrinnet. I 2016/17 har skolen en klasse per trinn, totalt 10 klasser, derav tre klasser på ungdomstrinnet. Dette gir en nedgang på 36,36 % på barnetrinnet, og 40 % på ungdomstrinnet i den aktuelle perioden.

Antall klasser på Bjerkvik skole										
Skole / Skoleår	2003/04	2005/06	2007/08	2009/10	2011/12	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	%-vis endring
Bjerkvik skole - barnetrinn	11	10	10	10	8	7	7	7	7	-36,36 %
Bjerkvik skole - ungdomstrinn	5	5	5	3	4	4	4	3	3	-40,00 %

Skoleskyss

Der er 14 elever ved ungdomstrinnet på Bjerkvik skole som per dags dato har rett til skoleskyss. Ingen elever som har skyss annenhver uke. Per dags dato er det ingen elever som reiser over to eller flere soner med skyss. Stipulerte kostnader for 2017 er på 111.720,- kr for elever på Bjerkvik ungdomstrinn.

Oversikt over kostnader for skoleskyss på ungdomstrinnet							Reisetid	
Enhet	Antall soner	Takst pr tur	Antall barn	Antall dager	Korr. Elever med skyss annenhver uke	Stipulert kostnad	Geografisk ytterpunkt for buss	Reisetid med buss og gange til Bjerkvik skole
Bjerkvik skole	1	kr 21	14	190	kr -	kr 111 720	Herjangen snuplass Leirvik Vassdalen	15 min 28 min 25 Min
	2	kr 25	0	190	kr -	kr -	Trollvikhøgda Langstrand	12 min 35 min
	3	kr 35	0	190	kr -	kr -	Emmenesskogen	N/A
	4	kr 46	0	190	kr -	kr -	N/A	N/A
	5	kr 56	0	190	kr -	kr -	N/A	N/A
Totalt			14	190	kr -	kr 111 720	N/A	N/A

Med dagens opptaksområder vil elever som bor på Langstranda være elevene med lengst reisetid. Hvis det tas utgangspunkt i dagens rutebusser vil disse elevene ha 35 minutter reisetid med buss.

Skoleanlegget

- Tilstand

Det er ikke gjennomført tilstandsanalyse for Bjerkvik skole, og det er ikke planlagt gjennomført i 2017. Skolen har hatt forskjellige oppgraderinger over de siste årene, med blant annet nytt ventilasjons- og fyringsanlegg. Regnskapet viser at det er brukt ca. kr. 26 million i perioden 2013 til 2016. Bygget gir inntrykk av at det er godt ivarettatt av brukerne. Kostnad for å oppgradere bygget til dagens standard for skolebygg er ukjent.

- Funksjonalitet

Bjerkvik skole består av to bygg (barneskolen og ungdomstrinnet). Eldste del av barneskolebygget ble bygd midt på 50-tallet og deretter utvidet tidlig på 60-tallet. I forbindelse med skolestart for 6-åringene i 1997 ble det tilført et tilbygg

Bygget til ungdomstrinnet har fortsatt sin opprinnelige, tradisjonelle utforming, med klasserom på 60,75 m² og tre grupperom spredt på bygningen. I dag er det avsatt fire klasserom til elever på ungdomstrinnet. Bygget er ikke tilpasset rullestolbruker. I ungdomsskolebygget kommer rullestolbrukere inn hoveddøren og til spesialfløyen, men ikke til klasserom og administrasjon. Skolen har ikke heis.

Skolen hadde tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i november 2016. Ventilasjonsanlegget i bygget fungerer fullt tilfredsstillende etter forskriftens bestemmelser. Det eneste større avviket var dårlig solskjerming, som ved enkelte klasserom ga ustabilit/varierende inneklima. Det er stort sett bare avdekket mindre forhold, som ikke utgjør negative faktorer for inneklimaet, eller påvirker helsen/trivselen til elevene på Bjerkvik skoles ungdomstrinn. Inneklimaet vurderes som bra.

Generelt vurderes klasserommene, samt oppholdsarealene, som ungdomstrinnet på Bjerkvik skole har til rådighet, tilfredsstillende etter forskriftens bestemmelser. Rommene fremstår lyse og romslige, tilsynet viste at alle CO² målingene lå innenfor normen for godt inneklima. Det ble i tillegg gjennomført tilsyn ved Bjerkvik skole på det sanitære anlegget i mars/april 2016, hvor det ble

avdekket noen avvik – disse er nå lukket og toalettforholdene fremstår også tilfredsstillende etter forskriftens § 23.

Skolen har følgende spesialrom:

- Kunst og Håndverksavdeling med sløydsal, tekstil- og tegningssal og et lite keramikkrom. Til sammen er det plass til rundt 34 elever på avdelingen.
- Rommet til Mat og helse er nyoppusset, med plass til 15 elever.
- Naturfagsrommet har plass til 16 elever og har behov for oppgradering.
- En stor gymsal med en garderobe i tilknytning. I tillegg er det to garderober i kjelleren. Skolen har også tilgang til Bjerkvik idrettshall, to timer i uken.
- Svømmebassenget, som fungerer bra. Ungdomstrinnet får to timer svømmeundervisning per uke
- Skolebiblioteket, som fungerer bra.
- Datarom med 20 maskiner. Utvikling med bl.a. bruk av Chromebook gjør det usikkert om rommet opprettholdes.

Skolen har ikke musikkrom. Musikkundervisningen foregår på klasserommet og det oppleves ikke som tilfredsstillende.

Skolen har ett rom som brukes til bespisning. Rommet har ikke fasiliteter til matlaging. Rommet har en vask. Elevene tar med matpakken og spiser på rommet. Det oppleves som en sosial og god løsning for elevene.

To klasserom brukes som arbeidsrom for lærere og tilfredsstiller arealkrav. Det finnes et separat personalrom for lærerne på ungdomstrinnet.

- *Uteareal*

Bjerkvik skole har et stort uteareal som er disponibel for elevene. Opparbeidet uteareal er lite tilrettelagt for ungdomsskoleelever, men området brukes en del i kroppsøvingstimene (spesielt ballbingen). I nærheten til skolen finnes det kunstgressbane, lysløype, skileikområde, skog, fjell og fjære.

Kapasitet

Ungdomsskolen har for tiden tre klasser, med til sammen 57 elever spredt på tre trinn. Rektors vurdering er at skolen har kapasitet til å ha til sammen fire klasser, med maks. 30 elever i hver klasse. Det vil si maks. 120 elever på ungdomstrinnet. Rektors vurdering er basert på erfaringstall fra tidligere år. Arealanbefalingene, slik de fremkommer i veileder Miljø og helse i skole, oppfylles ikke med 30 elever på klasserommet.

Bjerkvik ungdomstrinn					
Rom nr	Total størrelse	Tot m2 pr elev	Teoretisk kap	Ant elever i dag	Kommentarer
1	60,75	2,2	27	21	8A
2	60,75	2,2	27	16	9A
3	60,75	2,2	27	20	10A
4	60,75	2,2	27	0	Disp. rom
5	60,75	2,2	27	0	Brukes i dag som spisesal
6	60,75	2,2	27	0	Brukes som arbeidsrom for lærere
6	364,5	2,2	162	57	Totaler

Tabellen ovenfor viser de ulike rommene som Bjerkvik ungdomsskole i dag benytter, eller kan benytte, til klasserom. På bakgrunn av dette er det beregnet teoretisk kapasitet for hvert enkelt klasserom. Som tabellen viser, er klasserommene størrelse lik, og den teoretiske totale kapasiteten, ut fra rommenes størrelse, gir plass til 162 elever.

Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole

Framnes og Parken ungdomsskoler omtales i lag i utredningen. Skolene er vedtatt sammenslått og det skal bygges ny skole til erstatning for dem. Dermed er ikke tilstand og funksjonalitet til disse to skolebyggene omtalt.

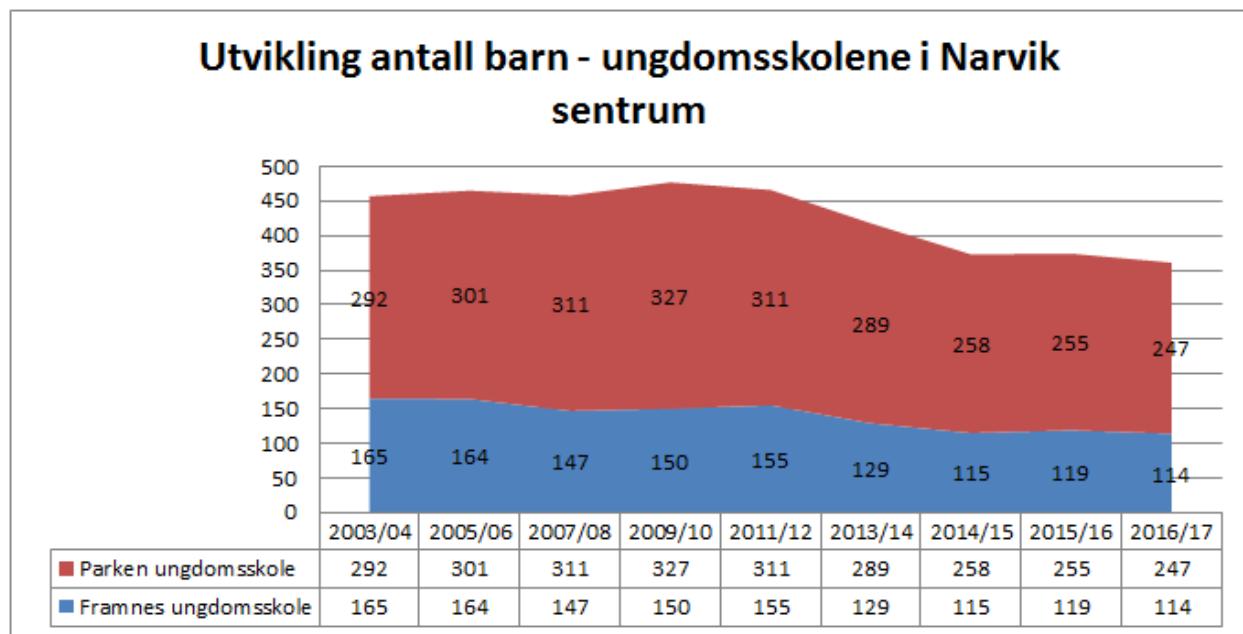
Framnes ungdomsskole har, per tiden, 114 elever. Parken ungdomsskole har 247 elever. Skolene samlet sett har Narvik sentrum som opptaksområde. I tillegg strekker opptaksområdet seg nordover til Rombaksbrua og sørover til Beisfjord og Beisfjordbrua. Elever som bor på Fagernes og Straumsnes går videre på Framnes ungdomsskole. Elever fra Beisfjord går på Parken ungdomsskole.

Avgiverskolene er Frydenlund barneskole, Skistua barneskole, Beisfjord barneskole, Narvik Montessori og Rombak Montessori.

Parken ungdomsskole er "innføringsskole" for minoritetsspråklige elever i denne aldersgruppen. Framnes ungdomsskole har en forsterket avdeling for elever med særskilte behov/utviklingshemming ("base").

Elevtallsutvikling

Elevtallsutviklingen i Narvik sentrum viser, i likhet med de andre skolene, en klar nedgang i antallet elever i perioden 2003/04 frem til 2016/17. Framnes ungdomsskole hadde i 2003/04 165 elever mot 114 elever i 2016/17. Dette gir en nedgang på 30,91 % (ned 51 elever). Parken ungdomsskole hadde i 2003/04 292 elever mot 247 elever i 2016/17. Dette gir en nedgang på 15,41 % (ned 45 elever). Det høyeste antallet elever ved ungdomsskolene i sentrum finner vi i skoleåret 2009/10. Da hadde de to skolene totalt 477 elever registrert.

Utvikling i antall klasser

Ungdomsskolene i sentrum av Narvik har, i perioden 2003/04 - 2016/17, hatt en nedgang i antall klasser. Totalt sett har ungdomsskolene gått fra 18 til 16 klasser, noe som gir en reduksjon på 11,11 %. Framnes ungdomsskole har hatt en nedgang på en klasse, dette skjedde i begynnelsen av perioden, og skolen har etter dette hatt to paralleller (totalt 6 klasser) pr. trinn. Nedgangen i prosent utgjør 14,29 %. Antallet klasser på Parken ungdomsskole har variert noe i perioden. I 2003/04 hadde de 11 klasser mot 10 i 2017/16, noe som gir en endring på 9,09 %. Introduksjonsklassen er ikke med i disse oversiktene. Det høyeste antallet klasser finner man på Parken ungdomsskole for skoleårene 2011/12 og 2013/14. Det var da registrert 15 klasser.

Antall klasser ved ungdomsskolene i Narvik sentrum										
Skole / Skoleår	2003/04	2005/06	2007/08	2009/10	2011/12	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	%-vis endring
Framnes ungdomsskole	7	6	6	6	6	6	6	6	6	-14,29 %
Parken ungdomsskole	11	12	12	12	15	15	14	11	10	-9,09 %
Totalt for ungdomsskolene i Narvik sentrum	18	18	18	18	21	21	20	17	16	-11,11 %

Skoleskyss

Det er per dags dato 48 elever på Framnes ungdomsskole som mottar skoleskyss. Alle disse elevene er innenfor 1 sone. Av disse elevene er det to elever som har skyss annenhver uke. Totale skysskostnader er stipulert til 375.060,- for 2017. Nordligste holdeplass er Rombaksbrua syd i dagens opptaksområder, og elever som reiser fra denne holdeplassen vil bruke 31 minutter til skolen. Høglund holdeplass er den sørligste holdeplassen som frakter elever til skolen i løpet av 33 minutter.

Oversikt over kostnader for skoleskyss på ungdomstrinnet							Reisetid	
Enhet	Antall soner	Takst pr tur	Antall barn	Antall dager	Korr. Elever med skyss annenhver uke	Stipulert kostnad	Geografisk ytterpunkt for buss	Reisetid med buss og gange til Framnes u-skole
Framnes ungdomsskole	1	kr 21	48	190	kr -7 980	kr 375 060	Rombakksbru syd Høglund (Fagernes)	31 min 33 min
	2	kr 25	0	190	kr -	kr -	N/A	N/A
	3	kr 35	0	190	kr -	kr -	N/A	N/A
	4	kr 46	0	190	kr -	kr -	N/A	N/A
	5	kr 56	0	190	kr -	kr -	N/A	N/A
Totalt			48	190	kr -7 980	kr 375 060	N/A	N/A

På Parken ungdomsskole er det totalt 50 elever som mottar skoleskyss. Av disse elevene er det ni elever som har skyss annenhver uke. Maksimal reisetid innenfor 1 sone antas å være 18 minutter om man legger til grunn Høglund holdeplass. Tømmerbakkveien snuplass er sydligste holdeplass innenfor 2 soner, og det er estimert at elever bruker 27 minutter med buss og gange for å komme seg til skolen. De to elevene som reiser tre soner er begge lokalisert på Øyjord og tilhører ikke det vanlige opptaksområdet til Parken ungdomsskole. Disse elevene har estimert reisetid til skolen på 33 minutter. Totale skysskostnader for Parken ungdomsskole for 2017 er estimert til å være 426.930,- kr.

Oversikt over kostnader for skoleskyss på ungdomstrinnet							Reisetid	
Enhet	Antall soner	Takst pr tur	Antall barn	Antall dager	Korr. Elever med skyss annenhver uke	Stipulert kostnad	Geografisk ytterpunkt for buss	Reisetid med buss og gange til Parken u-skole
Parken ungdomsskole	1	kr 21	11	190	kr -19 950	kr 67 830	Høglund	18 min
	2	kr 25	37	190	kr -19 000	kr 332 500	Tømmerbakkveien snuplass	27 min
	3	kr 35	2	190	kr -	kr 26 600	Øyjord	33 min
	4	kr 46	0	190	kr -	kr -	N/A	N/A
	5	kr 56	0	190	kr -	kr -	N/A	N/A
Totalt			50	190	kr -38 950	kr 426 930	N/A	N/A

Beskrivelse av forutsetninger for analyse og vurdering

Overordnede forutsetninger

Det forutsettes at en ny ungdomsskolestruktur skal være bærekraftig. Skolebygg og skolestruktur må legge til rette for gode læringsmiljø, som fremmer læring. En langsiktig planlegging av bærekraftig skolestruktur, skal sikre tilstrekkelig antall elevplasser på kort og lang sikt, ut fra en hensiktsmessig ressursbruk. Vi må sikre at vi skaper økonomisk handlingsrom for fremtiden. Kommunen har et stort vedlikeholdsetterslep på sine skoleanlegg samtidig som det forventes vekst i elevtallet. Det er derfor nødvendig å prioritere hvilke skoler som skal rehabiliteres eller bygges nye, og hvilke skoleanlegg som skal avvikles eller benyttes til andre formål. Samtidig må investeringskostnadene ligge på et bærekraftig nivå.

Framtidens kommunestruktur

Stortinget har gitt tilslutning til å gjennomføre en kommunereform. Målet er større, mer robuste kommuner med økt makt og myndighet. Narvik har i utgangspunktet sagt seg villig til å slå seg sammen med alle nærliggende kommuner som ønsker det samme. Foreløpig ligger det føringer for at Narvik kommune skal slås sammen med Ballangen kommune og Tysfjord kommune, og at bl.a. Evenes kommune skal fortsette som egen kommune. På grunn av fortsatt usikkerhet rundt dette, også i forhold hvordan dette vil påvirke skolestrukturen, er ikke kommunereformen vurdert i stor grad i dokumentet.

Det som likevel kan bemerkes er at det er noen få elever bor nær dagens kommunegrenser, f.eks. Vidrek og Herjangen. Dette er noe som kan være en faktor i forhold til skolestrukturen ved en eventuell kommunesammenslåing. I tillegg nevnes det at Narvik kommune og Evenes kommune har inngått en intensjonsavtale ang. evt. sammenslåing der bl.a. følgende fremkommer:

Evenes kommune utreder oppvekstsenter. Narvik kommune vil yte faglig bidrag og medvirke til at dette kan realiseres i en ny felles kommune.

Forutsetninger i økonomiplanperioden

Det er to sentrale føringer som er gitt i økonomiplanperioden i form av innsparingstiltak og investeringsbudsjettene.

Investeringsbudsjett

I investeringsbudsjettet er det satt av midler til skolesektoren for inneværende økonomiplanperiode. Tabellen nedenfor viser en oversikt over totale midler som er budsjettet til skolebygg for perioden 2017-2020. Majoriteten av budsjetterte midler er i en samlepост som omtales som skolestruktur/skolebygg.

Investeringer innarbeidet i budsjett 2017-2020					
	2017	2018	2019	2020	Totalt
Skolestruktur/Skolebygg	3 000 000	46 900 000	100 000 000	150 000 000	299 900 000
Framnes Brannløser	400 000				400 000
Totalt	3 400 000	46 900 000	100 000 000	150 000 000	300 300 000

Innsparingstiltak

Som en del av arbeidet med skolestruktur, ble det i 2015 lagt inn tiltaket 111-15-B - Langsiktig tiltak, vurdering av bygningsstruktur sammen med pedagogiske ressurser. Her legges det til grunn at skolesektoren gjennom strukturelle endringer skal oppnå besparelser på kr 9 millioner pr år.

Effekter av midlertidig sammenslåing av Framnes og Parken

De økonomiske effektene som man klarer å hente ut gjennom midlertidig sammenslåing av Framnes og Parken ungdomsskoler må sees i sammenheng med potensiell innsparing som belyses i denne utredningen. De midlertidige innsparingene vil måtte trekkes i fra de beregninger som framkommer (vi kan ikke redusere med de samme ressursene to ganger) her.

Utvalgte alternativer for framtidig ungdomsskolestruktur

For at man skal være i stand til å se de ulike alternativene opp mot hverandre, er det viktig at man setter de opp mot hverandre. Dette gjøres i livssyklus-kostnads-modellen (LCC-modellen) som er utarbeidet i forbindelse med sluttrapporten *“En vurdering av endringer i skolestruktur for Narvik kommune”* som er datert 16. oktober 2015⁷. Videre er det viktig at man setter opp et utgangspunkt som man kan sammenlikne alternativene opp mot. I og med at arbeidet med midlertidig sammenslåing av Parken og Framnes ikke er sluttført, vet man ikke hvilke ressursbehov det vil være for den midlertidige sammenslåingen. Vi har derfor i våre analyser lagt som et alternativ 1 at Parken og Framnes fortsetter hver for seg. Dette sammenfaller ikke med at det er vedtatt at skolene skal slås sammen midlertidig frem til ny skole står ferdig, men i analysene vil alternativ 1 være denne løsningen. Nedenfor er de ulike alternativene som skal analyseres satt opp punktvis:

- Alternativ 1: Dagens ungdomsskolestruktur med Framnes og Parken ungdomsskoler som to separate enheter.
- Alternativ 2: Framnes og Parkens ungdomsskoler slås sammen.
- Alternativ 3: Ankenes ungdomstrinn, Framnes og Parken ungdomsskoler slås sammen.
- Alternativ 4: Bjerkvik ungdomstrinn, Framnes og Parken ungdomsskoler slås sammen.
- Alternativ 5: Ankenes og Bjerkvik ungdomstrinn, Framnes og Parken ungdomsskoler slås sammen.

Forutsetninger for læring (pedagogiske forutsetninger)

Likeverdig opplæringstilbud

Den nye ungdomsskolen som skal bygges i Narvik vil kunne tilpasses en fremtidig skoleverden i mye større grad enn kommunens eksisterende skolebygg. Det forutsettes at en ny skole gir gode fysiske rammer for elevers læring, utvikling og sosiale liv. Skolebygget vil være fleksibelt med

⁷ Ref. bystyrevedtak 051/16

arealer til blant annet klasse/base, grupper og spesialrom. Bygningen og utearealet vil være utformet slik at brukerne oppfordres til fysisk aktivitet, samtidig som skolen vil være tilrettelagt for ro og sosialt felleskap.

Læringsplakaten er en del av læreplanverket for grunnskolen (K 06), og formulerer grunnleggende verdier og plikter som gjelder for alle skoler og opplæringssteder. Med utgangspunkt i læreplanen bør skolebygget legge til rette for elevenes utvikling av kreativitet og lærelyst. Bygget skal også legge til rette for bruk av varierte arbeidsmåter og organisering i ulike gruppestørrelser. Tilrettelegging for en tilpasset opplæring og likeverdighet er sentrale begreper i læringsplakaten. Skolebygget skal også sikre at det fysiske og psykososiale læringsmiljøet fremmer helse, trivsel og læring.

Elever som får gå på den nye skolen vil oppleve et fordelaktig moderne skolebygg. Øvrige skolebygg vil kunne rehabiliteres og oppgraderes over tid, men vil sannsynligvis aldri oppnå samme standard som den nye skolen. Spørsmålet vil dermed bli om alle ungdomsskoleelevene i Narvik bør gå på den nye skolen, slik at all ungdom i kommunen får oppleve fordelene som et slikt moderne bygg tilbyr? Før det er mulig å svare på dette, er det nødvendig å gjøre en helhetlig vurdering av alle faktorene som bidrar til elevens læringsmiljø. Det må være en forutsetning at alle ungdomsskoleelevene i Narvik kommune får et tilpasset og likeverdig opplæringstilbud. Det er viktig å forstå at det ikke kun er skolebygget som avgjør om skoletilbudet er likeverdig.

Narvikskolen

Det vises til forrige kapittel og spesielt om "utvikling i Narvikskolene". Identiteten til skolene i Narvik foreligger i det som er beskrevet, og er en forutsetning for Narvikskolen videre. Den følgende pedagogiske plattform er viktig å ta med seg videre i vurdering av ny ungdomsskolestruktur;

- å ha en visjon om at skolen skal være helsefremmende og ivareta hele mennesket i et livslangt læringsperspektiv.
- å ha fokus på basisferdighetene lesing, skriving og regning.
- å tilpasse undervisning til elevenes behov
- å ha gode lærere
- å utvikle en lærende organisasjon som prioriterer skoleutvikling og utvikling av sterke fagmiljøer
- å oppnå gode læringsresultat
- å ha et inkluderende læringsmiljø med nulltoleranse for mobbing
- å satse på entreprenørskap i ungdomsskolen
- å styrke samarbeidet med næringslivet

Samarbeid mellom Hjem og Skole

Fordelene av et velfungerende samarbeid mellom skole og hjem er godt dokumentert, og den norske læreplanen regner foreldre som en viktig samarbeidspartner.

Et godt samarbeid mellom hjem og skole vil kunne være forebyggende og problemløsende i forhold til sårbare elever/foreldre eller i forhold til elever med problematferd (Nordahl & Sørli, 1996). Alle elever, foreldre og lærere profiterer på en god samarbeidsrelasjon mellom hjem og skole (Desforges & Abouchaar, 2003; Hattie, 2009; Stette, 2009).⁸

⁸ Samarbeid mellom hjem og skole- senter for atferdsforskning 2011

Det fysiske læringsmiljøet og læringsarealer på ungdomsskolen

Skolens fysiske miljø er en vesentlig del av det læringsmiljøet elevene møter på skolen. Skolebygget utforming og funksjonalitet i læringssammenheng, samt hvordan utearealene er lagt til rette for elevene vil derfor styre utformingen av en ny ungdomsskole.

Elevenes rettigheter i opplæringslovens kapittel 9a er knyttet til skolens fysiske miljø. Paragraf 9a-2 sier at skolene skal planlegges, bygges og tilrettelegges slik at de fremmer trygghet, helse, trivsel og læring hos elevene. Skolens fysiske miljø dreier seg om hvordan både uteområdene og inneområdene er utformet. Det fysiske miljøet skal gi muligheter til fysisk aktivitet. Undervisningsrommene skal ha gode lysforhold, riktig temperatur og god ventilasjon. I tillegg skal elevene ha tilgang på WC, sanitærrom og drikkevann av god kvalitet.

Det er få sentrale føringer som sier noe om arealbruk i skolebygg. I Opplæringsloven henvises det til at *"kommunen har ansvar for å byggja høvelege skolebygg"*, uten at disse er nærmere beskrevet. I Helsedirektoratets veileder "Miljø og helse i skolen", drøftes normer knyttet til areal for elevene i ordinære undervisningsrom. Arbeidsplassforskriften gjengir konkrete normer for arealene for de ansatte.

Ut over ovennevnte står kommunen fritt til å definere hva som er et passende skolebygg, men da er det lurt å se hva andre har vurdert og hva nyere forskning sier.

Trondheim kommune har i sin rapport om skoleanlegg definert at skolebygg må være *tilpasningsdyktig* og har følgende definisjon:

- Flexibilitet: Rommene skal kunne ha ulike funksjoner.
- Elastisitet: Skolebygget skal kunne håndtere elevgrupper av ulike størrelser.
- Generalitet: Arealene i bygget må kunne omdisponeres/endres til nye funksjoner ved behov.

Ideen om at skolebygg skal være tilpasningsdyktige, eller fleksible, er noe som går igjen i de fleste rapporter og forskning angående skolebygg. Bergen kommune, i sitt skolebruksplan fra 2016 har også fokus på fleksible arealer og bruk av disse.

I 2013 var Peter Barrett hovedinnleder på Utdanningsdirektoratets årlige konferanse om barnehage- og skoleanlegg i Oslo. Barrett ledet i perioden 2012 -I 2015 et stort forskningsprosjekt, Holistic Evidence and Design (HEAD), om skolebygningens påvirkning på elevens læring. Prosjektet er nå avsluttet og har fått stor oppmerksomhet⁹.

En hovedkonklusjon i forskningsprosjektet er at det fysiske læringsmiljøet forklarer 16 % av variasjonen i elevenes læringsutvikling. Hovedfunnet i studien er at godt utformede klasserom har positiv effekt på elevenes prestasjonsutvikling i lesing, skriving og matematikk. Av de ti parameterne som prosjektet forsket på, har syv av disse tydelige effekter på elevenes læring - dette er lys, temperatur, luftkvalitet, eierskap, fleksibilitet, kompleksitet og farger. Studien avdekker at det som har størst betydning for læring er den naturlige dimensjonen med lys, temperatur og luftkvalitet.

⁹ Gode klasserom fremmer elevenes læringsutbytte! Udir - Fysisk læringsmiljø 2015

I en ny britisk rapport (2016)¹⁰ fra "The Royal Institute of British Architects", som er beskrevet som den mest omfattende undersøkelsen som noen gang er blitt gjennomført i forhold til å kartlegge brukskvaliteten i landets skolebygg, fremkommer følgende kjennetegn på god utforming av skolebygg.

- God tilgang på naturlig lys (dagslys). I tillegg god kvalitet på kunstig belysning.
- Elevenes følelse av eierskap. Elevene har eget klasserom eller et areal der de møtes og som de har et slags «eierskap» til. Møbleringen er tilpasset aldersgruppen. Elevene har mulighet til å henge opp bilder, og diverse oppslag, som de identifiserer seg med.
- Enkelt, naturlig ventilasjonssystem.
- Gode systemer for temperaturkontroll.
- God og riktig bruk av farger i læringsarealene.
- Et stimulerende visuelt miljø, der fremvisning av egne arbeid er en naturlig integrert del.
- Fleksible læringsareal
- God akustikk
- Enkel utforming som reduserer behov for vedlikehold og komplekse mekaniske systemer.

Forventningene til det fysiske miljøet, eller elevenes læringsareal, vil være annerledes avhengig av om de ses i forhold til å bygge en ny skole eller til et eksisterende skolebygg. Likevel mener vi at det som fremkommer ovenfor bør legges som forutsetninger for det fysiske læringsmiljøet for nye skoler i Narvik kommune, og eksisterende skolebygg bør vurderes opp mot disse kriteriene.

Spesialiserte læringsareal

For å kunne oppnå målene i læreplanen og fremtidens behov må skolebyggene inneha en del spesialareal. Dette kan virke motstridende i forhold til ønsket om fleksible læringsarealer, men noen fag krever spesialutstyr som ikke kan tas i bruk eller oppbevares i elevenes vanlige læringsareal. Slike areal kan også være fleksible, til en viss grad. Behov for spesialareal må vurderes ved bygging av nye skoler eller rehabilitering av eldre skolebygg.

Følgende fag forutsetter at det finnes spesialiserte læringsareal:

- Musikk
- Kunst og håndverk (sløyd, tegning, tekstil, keramikk, osv.)
- Mat og helse
- Naturfag
- Kroppsøving (gymsal og svømmeanlegg)

I en moderne skole vil det tenkes at ovennevnte læringsareal ikke nødvendigvis vil være tradisjonelle musikkrom, naturfagsrom osv. Som et eksempel kan musikkareal inneholde plass til musikk-/dramaundervisning, musikkteknologi, øvingsrom og lager.

I tillegg skal skolen ha skolebibliotek jf. opplæringsloven § 9-2 og forskrift til opplæringsloven § 2-1. Bibliotek tjenesten må ikke nødvendigvis finnes innenfor skolens område, men skal være tilgjengelig for elevene i skoletiden. Biblioteket skal videre være særskilt tilrettelagt for skolen og skal kunne brukes aktivt i opplæringen.

¹⁰ Better spaces for learning - RIBA - 2016

Tidligere har datarommet vært et spesialisert læringsareal som det har vært mye fokus på. Utviklinger innenfor den digitale verden skjer forttere enn det er mulig å tilpasse skolebyggene. Det er en konstant utfordring for skolene å henge med i den digitale utviklingen. I Narvik har vi valgt mange Google-løsninger for skolen. For tiden investerer kommunens skoler i Google-Chromebook, som elevene kan ta i bruk på alle plasser de har tilgang til Wifi. Begrepet datarom begynner å bli avleggs. Det må være tilgang til, og mulighet for å ta med, digitale verktøy i alle deler av skolens bygg. Dette betyr at tilgang til strømforsyning og trådløse nettverk må være en del av planleggingen av et hvert skolebygg.

For ungdomstrinnet i Narvik kommune må det forutsettes at alle elevene har tilgang til tilfredsstillende spesialarealer, og at skolen er tilrettelagt for digital læring.

Uteareal

Utearealet er en viktig del av elevenes fysiske læringsmiljø både som en sosial arena og for å utøve fysisk aktivitet.

Elever i ungdomsskolene har behov for uteareal som er tilrettelagt for møteplasser, gode sosiale arena og som oppfordrer til allsidig fysisk aktivitet. Dette innebærer areal for lek og utfoldelse. Utearealet bør tilrettelegges for sykkel- og gangstier. I tillegg kreves det tiltak for å begrense motorisert trafikk på elevenes uteområde. Hvis skolens uteområde ikke kan tilrettelegges slik det er skissert her, kan elevens behov, til en viss grad, kompenseres med tilrettelagte areal i tilknytning/nærheten av skolen.

Nyere amerikansk forskning ¹¹ viser at ungdomsskoler som har større mengde fasiliteter for både innendørs- og utendørsaktiviteter, har færre elever fra lavere sosioøkonomisk bakgrunn som sliter med overvekt og fedme. Det anbefales at skoler holder ved like, samt anskaffe nye, fasiliteter for fysisk aktivitet der det er mulig. Videre anbefales det at skolene legger opp til at elevene skal kunne bruke fasilitetene i løpet av skoledagen for å være fysisk aktive.

Generelt sett er utearealene ved skolene i Narvik kommune lite tilrettelagt for ungdomsskoleelever. Utearealene ved ungdomsskolene er ikke godt nok kartlagt for å bruke det som forutsetning for vurdering. Det konkluderes likevel at utearealet er en viktig del av elevenes fysiske miljø. Det legges som en forutsetning at skolene må ha nok areal til å kunne tilrettelegge bedre, eller de må påse at det er egnet areal i tilknytning til/nærheten av ungdomsskolen.

Skolestørrelse

Når det skal bygges nye skoler, eller ved forslag om nedleggelser av skoler, oppstår det ofte debatter omkring hva som er den optimale skolestørrelsen. Argumentene som benyttes er ofte knyttet til sammenhengen mellom skolestørrelse og elevenes faglige og sosiale læringsutbytte.

Argumenter for små skoler er ofte at de representerer et trygt miljø og at de har potensiale for å skape læringsaktiviteter som er godt forankret i lokalsamfunnet. Mindre skoler fungerer ofte som

¹¹ Hood, Colabianchi, Terry-McElrath, O'Malley & Johnston (2014). Physical activity breaks and facilities in US Secondary school. Journal of School Health, 84 (11).

viktige sosiale samlingspunkt. I tillegg vises det til at elever med ulike lærevansker er særlig sensitive til økende skolestørrelser.

Argumenter for større skoler er ofte at disse har best effekt på elevers læring. Større skoler kan ha et bredere faglig tilbud. Det hevdes at større skoler har mindre sårbare sosiale miljøer. Videre vises det til at store skoler er kostnadsbesparende.

Forskning (eller mangel på norsk forskning) viser imidlertid at det ikke er mulig å trekke entydige konklusjoner om sammenhengen mellom skolestørrelse og elevenes oppnådde faglige og sosiale kompetanse. Hva som er en stor skole eller en liten skole er også uklar. I Norge går mange elever på en skole som har under 100 elever. Skoler med over 500 elever regnes som store skoler. I USA går 70 % av elevene på ungdomsskoler med over 1000 elever. Ved slike forhold vil skoler med 500, eller færre, elever anses som middels til små.

I Norge er tendensen at det blir færre og større grunnskoler. Det er i hovedsak små skoler som legges ned. De fleste skolene som legges ned har under 100 elever. Størrelsene på skolene varierer stort fra fylke til fylke. I Finnmark og Troms er det pr. dags dato ingen skoler med over 500 elever. I Nordland finnes det tre skoler med over 500 elever. Alle disse skolene er kombinerte skole (1.-10. trinn). Saltvern skole, med 764 elever er størst i Nordland. Kippermoen ungdomsskole er den største ungdomsskolen med 413 elever. I Nord-trøndelag finnes det tre store ungdomsskoler med ca. 450 elever hver. Største ungdomsskole i Norge i 2016 var Nordberg skole i Oslo med 627 elever. (Opplysningen er hentet fra GSI)

Ved oppstart av skoleåret 2016/17 åpnet Rygge ungdomsskole på 11.000 m² med en elevkapasitet på 720 elever.¹² Asker kommune har skrevet kontrakt med Veidekke om oppføring av en ny ungdomsskole med elevkapasitet på 540 elever i 2016¹³. Nannestad kommune har vedtatt rehabilitering og utbygging av Nannestad ungdomsskole med en kapasitet på 630 elever, skolen skal stå ferdig i 2017¹⁴.

Skolestørrelse kan ha betydning for hvilke muligheter skolen har til å ha tilstrekkelig fagkompetanse blant personalet. Kompetansekravene for lærerne er nylig blitt skjerpet. Alle lærere i grunnskolen som underviser i matematikk, engelsk, norsk, samisk og norsk tegnspråk må ha ferdypning i faget (minst 60 studiepoeng på ungdomstrinnet)¹⁵. Kravene gjelder uansett skolestørrelse og skal være oppnådd innen 2025. I tillegg kreves det at nye lærere som skal undervise i de øvrige fagene på ungdomstrinnet skal ha minst 30 studiepoeng i faget.

Utdanningsløpet til lærere er også endret. For ungdomstrinnet er det hovedsakelig to hovedmodeller for utdanning, grunnskolelærer 5-10 og lektorutdanning 8-13. Begge utdanningsløpene gir en noe smalere fagkrets enn tidligere lærerutdanning. Etter endt masterutdanning vil studentene kunne undervise i to eller tre fag.

Ungdomstrinnet vil i fremtiden bestå av lærere med dypere og mer spisset faglig kompetanse. Ludvigsen-utvalget har signalisert at det i fremtiden skal legges større vekt på at skolene har et profesjonelt ansvar for å gjøre velbegrunnede og forskningsbaserte valg av metoder og tilnærminger til opplæring i undervisningen. Det er allerede kommet tiltak i forhold til dette. F.eks lærerspesialistordningen, hvor noen få lærere spesialiserte seg i et fag for å kunne veilede og bistå andre lærere. Forventningen er at dette skal bidra til at vi bygger opp robuste og faglig sterke miljøer, der lærere kan spille hverandre gode og sammen utvikle et sterkt profesjonsfelleskap.

Skjerping av kompetansekrav, endring i utdanningsløpet og sentrale føringer bidrar til å gjøre det vanskeligere for mindre ungdomsskoler å rekruttere lærere med tilstrekkelig godkjent kompetanse, for å sikre et robust fagmiljø på skolen. I fremtiden vil mindre ungdomsskoler få en reell utfordring med å rekruttere pedagoger samtidig som de skal oppfylle opplæringslovens kompetansekrav.

¹² <http://www.bygg.no/article/1290916>

¹³ <http://www.bygg.no/article/1294888>

¹⁴ <http://www.bygg.no/article/1280888>

¹⁵ Krav om relevant kompetanse for å undervise i fag Udir-3-2015

Denne utfordringen blir ikke mindre når vi vet at det å holde på lærere med høy kvalitet, er viktig for skolekvaliteten. Her har store skoler på sentralt beliggende steder større forutsetninger enn de mindre skolene.

Elevgruppestørrelse (klassestørrelse)

Som nevnt tidligere er klassesdelingstallene fjernet fra opplæringsloven, men kommunene skal fortsette å beregne ressurser i skole etter antall klasser skolen ville hatt etter tidligere klassesdelingstall.

Kunnskapsdepartementet har presisert at klassesdelingstallene, som normalt legges til grunn for beregningene, skal beregnes i forhold til den enkelte skole. Det er ikke tillatt å beregne antall klasser ut i fra gjennomsnittet av elevtallet i den enkelte kommune. Det vil si at elevtallet skal brytes ned på den enkelte skole og skal danne grunnlag for beregning av antall klasser på dette nivået.

Bestemmelsene i tidligere § 8-3 i opplæringsloven, som ble opphevet per 31. juli 2003, sa følgende om ungdomstrinnet:

*“Når skoleåret tek til, kan ein klasse i grunnskolen ikkje ha meir enn
- 30 elevar når det er eitt årskull i klassen i 8.-10. klassetrinn”.*

Det vil si at Narvik kommune kan ikke, ved beregningen av ressurser, basere seg på elevgrupper som er større enn 30 elever. Det vil også si at å operere med elevgrupper på maksimal størrelse vil på papiret gi størst mulig økonomisk gevinst.

Hva som er den optimale elevgruppestørrelsen på en ungdomsskole er ikke noe som forskere er enige om. Det refereres ofte til Professor John Hatties forskning. I “Synlig læring” konkluderte han at klassestørrelse ikke virker inn på læringsutbytte. Det finnes også en del forskning som viser en sammenheng mellom klassestørrelse og læringsutbytte. Problemstillingen er at det er utrolig mange faktorer som bidrar til elevenes læringsutbytte, og det er derfor vanskelig å isolere enkeltkomponenter og konkludere med dens effekter. Når det er sagt så vet vi fra bl.a. Thomas Nordahls forskning, og kommunens mange års arbeid med LP-modellen at faktorer som; tydelige og strukturerte lærere, en positiv og støttende relasjon mellom elev og lærer samt lærerens tilbakemelding til elevene har stor effekt på elevens læring. Det vil si at samhandling mellom elev og lærer er en av de viktigste faktorene for læring, og lærertetthet må ha betydning for dette.

For å kunne sammenligne de forskjellige alternativene i dette dokumentet har vi lagt til grunn Trondheim kommunes argumenter for elevgruppestørrelse. Deres løsning vurderes å gi en forsvarlig lærertetthet samtidig som den danner et robust nok lærerteam rundt elevene. De legger bl.a. følgende til grunn:

Når det gjelder organiseringen av de generelle læringsarealene mener rådmannen det kan være aktuelt å ta utgangspunkt i ei elevgruppe på ca. 50 elever. Denne gruppa har både behov for et fellesskap og en oppdeling i mindre undervisningsgrupper. Normalt vil det, for en slik gruppe, være ressurser til 2,5-3 lærerstillinger. Det forutsettes at disse lærerne inngår i et team som samlet dekker den kompetansen det er behov for til undervisning i denne elevgruppa.

Sett opp mot utforming av skolebygget ser rådmannen for seg at de generelle læringsarealene utformes med baser for elevgrupper på ca. 50 elever. Dette arealet deles i to mindre rom for ca. 25 elever.

Arealnorm

Normalt vil større kommuner utarbeide egne funksjons- og arealprogrammer for kommunale skoleanlegg. Dette danner basis for dimensjonering av nye skolebygg, med funksjonelle krav som kommunen generelt stiller til nye skoleanlegg. Narvik kommune har ikke utviklet et eget funksjons- og arealprogram for kommunale skoleanlegg. For å være i stand til å sammenlikne de ulike alternativene som Bystyret har bestilt utredning om, legger vi til grunn Trondheim kommune sin funksjons- og arealprogram som var til politisk behandling i 2015. Denne arealnормen er ikke den som gir lavest nettoareal per elev, men det er heller ikke den arealnормen som gir høyest nettoareal per elev.

Narvik kommune benyttet denne arealnормen sammen med arealnормen til undervisningsbygg Oslo i forrige bystyresak. Den arealnормen er benyttet av flere kommuner som et utgangspunkt for sammenligninger av ulike alternative skolestrukturalternativer, eller for å estimere kostnader for nye skoleanlegg.

Tilpasninger av Trondheim kommunes arealnорм

For at funksjons- og arealprogrammet skal passe til bestillingen fra Bystyret, er det gjort tilpasninger slik at alle alternativene som ønskes utredet kan utredes. Dette betyr i praksis at Narvik kommune har utvidet Trondheim kommune sitt arealprogram og lagt til alternativer slik at man kan operere med inntil 9 klasser pr trinn for ungdomsskoler. For spesifisering av arealnорм vises det til Trondheim kommune sin arealnорм¹⁶, og vedlegg 5 for tilpasset versjon for Narvik kommune.

Arealnормen forutsetter 25 elever per gruppe (klasse), dermed vil en skole dimensjonert for seks klasser per årstrinn kunne romme 450 elever. Med bakgrunn i den fleksibiliteten som er lagt inn i Trondheim kommune sin arealnорм, kan gruppene økes til 27 uten at det går under lovkravet om 2m² pr elev. Dermed er maksimal kapasitet for en skole dimensjonert for seks klasser pr. årstrinn være 486 elever. Vi har satt opp en oversikt som viser normal- og maksimal kapasitet (i parentes), nettoareal, og estimerte bruttoarealer (BTA) med lav og høy arealfaktor (faktor for å omregne fra netto- til bruttoarealer). Det er viktig å påpeke at man i forprosjekt/prosjektering bør utfordre arkitekt og entreprenør til å komme opp med løsninger som sørger for en så lav arealfaktor som mulig slik at utnyttelsesgraden av arealer blir så høy som mulig.

Oversikt forslag basert på Trondheim			U450 (486)	U525 (567)	U600 (648)	U675 (729)
Forklaring	Detaljerte forklaringer	Faktor				
Totale arealer ifølge oppsett	Netto areal skolebygg ifølge oppsett		4 071	4 557	5 008	5 494
	Netto areal pr elev		9,05	8,68	8,35	8,14
	Brutto areal skolebygg (netto areal x faktor 1,4)	1,4	5 699	6 380	7 011	7 692
	Brutto areal skolebygg pr elev	Lav faktor	12,67	12,15	11,69	11,39
	Brutto areal skolebygg (netto areal x faktor 1,8)	1,8	7 328	8 203	9 014	9 889
	Brutto areal skolebygg pr elev	Høy faktor	16,28	15,62	15,02	14,65

Invest.-	Estimerte investeringer lav bta faktor	29 500	168 131 310	188 202 945	206 829 080	226 900 714
kostnader	Estimerte investeringer høy bta faktor	29 500	216 168 827	241 975 214	265 923 102	291 729 490

Tabellen ovenfor viser også stipulerte investeringskostnader alt etter hvilken arealfaktor som legges til grunn. Det er vanskelig på nåværende tidspunkt å si hvilken arealfaktor som vil være

¹⁶ <https://www.trondheim.kommune.no/content/1117733332/Veiledninger>

gjeldende. Derfor antas det at investeringsbehovet vil ligge ett sted i mellom lav og høy arealfaktor.

Arealer på dagens ungdomsskoler

Det er estimert at dagens ungdomsskoler/trinn benytter totalt 18.060 m² BTA. Om man ser dette opp mot antallet elever som er registrert for skoleåret 2016/17 kan man også beregne antall m² BTA per elev. Merk at Ankenes ungdomsskole er oppgitt i sin helhet, og inkluderer gymsalen som disponeres av Kulturskolen (scenen benyttes til musikkundervisning av skolen) og svømmehallen som per dags dato er stengt. Arealene som er oppgitt for både Framnes og Parken ungdomsskoler inkluderer gymsaler. For Bjerkvik skole er det ikke inkludert hverken svømme- eller svømmeanlegg.

Enhet	Bygg	m2 BTA	Antall elever	BTA pr elev	Kommentarer
Ankenes ungdomstrinn	Ankenes ungdomsskole	4 348	145	29,99	Hele bygget kan omdisponeres/avhendes
Bjerkvik ungdomstrinn	Bjerkvik skole	1 695	57	29,74	BTA er grovt estimat
Framnes ungdomsskole	Framnes ungdomsskole	5 140	114	45,09	Hele bygget inkludert gymsal
Parken ungdomsskole	Parken ungdomsskole	6 877	247	27,84	Hele bygget inkludert gymsal
Totalt / gjennomsnitt		18 060	563	32,08	

Ser man dette opp mot arealnormen som er lagt til grunn ser man at dagens ungdomsskolestruktur i liten grad kan påstås å være arealeffektiv. Gjennomsnittlig areal per elev er på 32,08 m² BTA, mot 16,28 m² BTA ved ny ungdomsskole (om man bare slår sammen Framnes og Parken i nytt skolebygg og legger til grunn høy arealfaktor). Skolen med dårligst arealeffektivitet finner vi på Framnes med sine 45,09 m² BTA per elev. Formålet med endret skolestruktur bør derfor søke en så god arealeffektivitet som mulig om man ser skolestruktur med Byggforvaltning sitt synspunkt til grunn.

Kommunalt areal- og infrastrukturperspektiv

I kommuneplanens samfunnsdel er det vedtatt at kommunen skal ha en differensiert boligpolitikk, at boligpolitikken skal styres mot en fortetting av sentrum, samt at boligbygging hovedsakelig skal foregå i aksene Narvikhalvøya – Øyjord – Bjerkvik.

Gjennom kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplan for klima, miljø og energi er det lagt vekt på samlokalisering av funksjoner som boliger, arbeidsplasser, skoler, servicetilbud og grøntområder, samt prioritering av kollektivtransport, varedistribusjon og myke trafikanter.

Kommuneplanens samfunnsdel peker på nasjonale forventninger om å tilrettelegge for miljøvennlig transport for å begrense bilbruk, og hvordan dette kan oppnås med fortetting. I kommunedelplan for kollektivtrafikk i Narvik, satses det derfor på å skape et godt kollektivtilbud for jobb- og skolependlere avgrenset mot sør langs E6 til Håkvik og mot nord til Bjerkvik når Hålogalandsbrua åpner. Ny E6 trase videre fra Stormyra til Bjerkvik er også startet, noe som vil være positivt for veiforbindelsen mellom Bjerkvik og Narvik. Ved ny bruforbindelse fra Narvik til Øyjord vil reisetiden til Bjerkvik bli redusert med inntil 15-20 minutter. Oppstart av planarbeid – «Detaljreguleringsplan for kollektivknutepunkt Bjerkvik», vil også gjøre bussforbindelser for lokal - og regional busstrafikk mer trafiksikker.

Når det gjelder fortetting skal dette først og fremst foregå rundt kollektivknutepunkter. Ut fra SSB sin befolkningsvekst i arealplanperioden vil det være et årlig behov for 38 nye boliger. Totalt sett 459 boliger de neste 12 årene. Kommunen har allerede en boligreserve i vedtatte kommunedelplan for Bjerkvik, vedtatt 2013. I henhold til kommuneplanens samfunnsdel skal boligutvikling skje mellom Narvikhalvøya og Bjerkvik.

For handels- og næringsarealer satses det sterkt på Bjerkvik som lokalisasjon. I Håkvik er det avsatt to næringsarealer, et i Håkvikdalen og et til havneformål på Håkvikleira. På Ankenes er det avsatt fremtidige næringsarealer i tilknytning til Ankenesleira og Båtberget, jf. kommuneplanens arealdel.

Hva er akseptabel reisetid for elever

Lovverket definerer ikke hva som er akseptabel reisetid for skoleelever. Dette er et vanskelig spørsmål.

Ved praktiseringen av grunnskoleloven har Kirke- og undervisningsdepartementet tidligere anbefalt følgende når det gjelder "akseptabel" tid underveis (reisetid + gangtid + ventetid én vei): (rundskriv N-4/85I henvist til i NOU 1995:18)

- For 7.-9. klasse: inntil 75 minutter

Rundskrivet gjelder ikke lenger, men undersøkelser viser at det er flere kommuner som fortsatt legger anbefalingen til grunn for interne rutiner/reglement.

Barneombudet meiner det er grunn til å stille spørsmål ved om anbefalinga var i overkant av kva som er det beste for barnet. Reisetid som overstig det som i si tid blei anbefalt, vil etter vår meining vere i strid med kva som er det beste for barnet. Særlig gjeld det for dei yngste elevane og funksjonshemma elevar. Når ein skal vurdere kva som er det beste for barnet, må ein i tillegg til tida ta andre omsyn, så som standarden og kvaliteten på vegen, og servicenivået på skulebussen.

Udirs gjeldende rundskriv 3/2009, "Retten til skyss", presiserer at skoleskyss må organiseres slik at elever får en akseptabel reisetid og at det er samlet reisetid som må vurderes. Den samlede reisetiden er den totale tiden eleven bruker fra eleven går/reiser hjemmefra og til skolestart og fra skoleslutt og til eleven er hjemme. Når hva som er forsvarlig vurderes, er det relevant å ta hensyn til om eleven vil få tilstrekkelig fritid og tilstrekkelig tid hjemme.

Nordland kommunes retningslinjer for skoleskyss sier bl.a. at kommunene, gjennom sin fastsettelse av grunnskolestrukturen, er ansvarlig for å påse at skoleskyssen kan organiseres effektivt og rasjonelt, og uten å påføre elevene unødig lang reisetid.

Beskrivelse av økonomimodell

For at beslutningstakere skal få et best mulig utgangspunkt for å fatte beslutninger når det gjelder investeringer av vesentlig art, er det en økende oppmerksomhet rundt bruken av livssyklus kostnader (LCC - Life Cycle Costs). Difi forklarer LCC på følgende måte¹⁷:

"LCC kommer av engelsk Life Cycle Cost, på norsk livssyklus kostnad. LCC-beregninger av et bygg- eller anleggsprosjekt, ser på kostnader for oppføring, såkalte investerings- eller kapitalkostnader, og årlige kostnader i driftsperioden inkludert vedlikehold, også

¹⁷ <https://www.anskaffelser.no/temaer-bae/livssyklus-kostnader/hva-er-lcc>

kalt FDVU-kostnader. Summen av kapital- og FDVU-kostnader per år, gir årskostnaden for bygget eller anlegget.”

Dette betyr i praksis, at man ved å benytte LCC-analyser, ser investeringskostnader for bygg i sammenheng med de etterfølgende kostnadene ved bruk av bygningen - kostnader som påløper årlig og periodisk for å opprettholde funksjonell og teknisk standard. Det vil si at kostnadene i et 40-års perspektiv er langt større enn rene investeringskostnader knyttet til bygget står ferdig oppført. Hovedelementene i en LCC-analyse er Kapitalkostnader, FDV-kostnader (løpende forvaltning, drift og vedlikehold), samt Utviklingskostnader (oppgraderinger og utskiftninger som må påregnes i løpet av byggets levetid).

Det er utarbeidet en egen modell som ser på endringer i skoledriften som en følge av at man endrer ungdomsskolestrukturen. Disse resultatene benyttes som input til LCC-modellen og er beskrevet i eget delkapittel (Endringer i skoledrift).

Parametere benyttet til LCC-modell

For at man skal kunne legge til grunn en analyse av livssyklus-kostnader må man benytte en rekke ulike forutsetninger eller parametere. De viktigste parameterne er beskrevet i vedlegg 7.0.

Totale endringer i drift for å finansiere investeringsbehovet

Avslutningsvis er det sett på hvilke årlige besparelser man kan oppnå på de forskjellige alternativene. Dette er sett ut fra dagens nivå (endringer i FDVU, endringer i antall ÅV pedagoger og administrativ personell) og er beregnet for å se på i hvor stor grad Narvik kommune oppnår årlige besparelser. Det er også sett på hvordan redusert investeringsbehov kan virke inn på kravet til endringer i drift for å dekke inn finansieringskostnadene for nytt skolebygg. Forutsetningen i alle beregninger er at alt kapital er lånt for å kjøpe nytt skolebygg. Anslagene som legges til grunn anses som *konservervative, men realistiske*. Ressursbehovet kan bli lavere enn hva som forespeiles i høringsutkastet, men det er vanskelig å argumentere for større reduksjoner enn hva beregningene viser uten en detaljplanlegging av ressursbehovet for hvert enkelt alternativ.

Analyse og vurdering av ny ungdomsskolestruktur

Innhentet informasjon og forutsetninger som ligger til grunn for ungdomsskolestrukturen er sett opp mot hverandre i analyse - og vurderingsfasen. Vurderinger er gjort ut fra et lærings- og samfunnsperspektiv og et økonomisk perspektiv. Til slutt er de fire alternative ungdomsskolestrukturene vurdert opp mot hverandre. Målet med dette er å gi politikerne godt nok grunnlag slik at de har reell mulighet til å velge mellom de fire løsningene når skolestrukturen tas opp til behandling i Bystyret.

Lærings- og samfunnsperspektivet

Alternativene resulterer i enten en stor eller en relativ stor ungdomsskole i sentrum. Det vurderes derfor hvilke utfordringer skolestørrelsen kan by på. Flere av de fire alternativene som vurderes vil resultere i nedleggelse av ungdomstrinnet på Ankenes skole og/eller ungdomstrinnet på Bjerkvik skole. Derfor vurderes nedleggelse/ opprettholdelse av ungdomstrinnene på Ankenes og Bjerkvik spesifikt.

Befolkningsframskriving

Tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB- hovedalternativet MMMM) viser at hele Narvik kommune kan oppleve en gradvis økning opp mot 678 ungdomsskoleelever¹⁸. Erfaringene i Narvik kommune er at man ved å legge til grunn hovedalternativ MMMM kan oppleve noe høye framskrivninger - men at man ved å legge til grunn hovedalternativ LLLL vil få for lave framskrivninger.

Hovedalternativet (MMMM)	Alder	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
1805 Narvik	13 år	208	209	194	223	212	227	224
	14 år	195	210	210	219	210	228	226
	15 år	206	194	212	206	199	226	228
	Totalt	609	613	616	648	621	681	678

Tabellen ovenfor viser framskriving av alle ungdomsskoleelever, inklusive Skjomen

Per dags dato foreligger det ikke elevtallsprognoser per bydel. Det er dermed ikke mulig å gi gode anslag på fremtidig elevtallsutvikling for hver enkel bydel. Med bakgrunn i folkeregistrerte opplysninger¹⁹, og elever innskrevet på de ulike skolene per dags dato²⁰, er det gjort framskrivninger for hvert opptaksområde for aldersgruppene 13-15 år. Framskrivningene er statiske i den forstand at det ikke tas høyde for eventuelle fra- og tilflyttinger i de forskjellige opptaksområdene. Det er heller ikke korrigert for

¹⁸

<https://www.ssb.no/statistikkbanken/selectvarval/Define.asp?subjectcode=&ProductId=&MainTable=Framskr2016T2&nvl=&PLanguage=0&nyTmpVar=true&CMSSubjectArea=befolkning&KortNavnWeb=folkfram&StatVariant=&checked=true>

¹⁹ Kilde: Uttrekk fra SSB, datert 22.02.2017

²⁰ Kilde: SATS skole

en eventuell befolkningsvekst. Barn som i dag er i aldersgruppen 0-5 år er satt i kursiv i tabellen nedenfor.

Oversikt antall elever pr skoleår pr. opptaksområde	Framskrivning antall elever u-trinn ut fra dagens elevmasse (folkeregistrerte barn 0-5 år i kursiv)													
	Enhet	Ankenes & Håkvik				Bjerkvik, Øyjord, Langstrand, Herjangen				Narvik Sentrum, Beisfjord, Fagernes, Straumsnes				Totalt
	Trinn	8. trinn	9. trinn	10. trinn	totalt	8. trinn	9. trinn	10. trinn	totalt	8. trinn	9. trinn	10. trinn	totalt	
2016/17		51	56	35	142	21	16	20	57	114	128	119	361	560
2017/18		59	51	56	166	20	21	16	57	123	114	128	365	588
2018/19		61	59	51	171	24	20	21	65	116	123	114	353	589
2019/20		64	61	59	184	19	24	20	63	112	116	123	351	598
2020/21		63	64	61	188	14	19	24	57	119	112	116	347	592
2021/22		71	63	64	198	9	14	19	42	142	119	112	373	613
2022/23		58	71	63	192	18	9	14	41	120	142	119	381	614
2023/24		70	58	71	199	11	18	9	38	127	120	142	389	626
2024/25		60	70	58	188	12	11	18	41	144	127	120	391	620
2025/26		74	60	70	204	13	12	11	36	126	144	127	397	637
2026/27		49	74	60	183	18	13	12	43	119	126	144	389	615
2027/28		47	49	74	170	10	18	13	41	116	119	126	361	572
2028/29		50	47	49	146	24	10	18	52	133	116	119	368	566
2029/30		54	50	47	151	16	24	10	50	119	133	116	368	569

Som tabellen viser, øker antall ungdomsskoleelever i omtalte opptaksområder gradvis fra 560 elever for inneværende skoleår, opp til 637 i skoleåret 2025/26. Etter dette er det en gradvis nedgang til 569 elever i siste framskrevne skoleår (2029/30).

Kapasitetsutnyttelse (bygg) Ankenes- og Bjerkvik ungdomstrinn

Ved å se på en ren statisk framskriving av dagens elevmasser er man i stand til å se på hvordan utviklingen kommer til å bli på Ankenes- og Bjerkvik ungdomstrinn. Som tabellen viser er det en nedgang i antall elever i Bjerkvik, mens det er en økning i antall elever på ungdomstrinnet ved Ankenes skole. Hvis dette ses opp mot antall BTA m² som skolene disponerer, kan man si noe om fremtidig kapasitetsutnyttelse på byggene.

Skole		Antall elever pr. skoleår													
Enhet	BTA m2	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29	2029/30
Ankenes	4348	142	166	171	184	188	198	192	199	188	204	183	170	146	151
Bjerkvik	1695	57	57	65	63	57	42	41	38	41	36	43	41	52	50
Ankenes (BTA m2 pr. elev)		30,62	26,19	25,43	23,63	23,13	21,96	22,65	21,85	23,13	21,31	23,76	25,58	29,78	28,79
Bjerkvik (BTA m2 pr. elev)		29,74	29,74	26,08	26,90	29,74	40,36	41,34	44,61	41,34	47,08	39,42	41,34	32,60	33,90

Som tabellen viser, vil gjennomsnittlig BTA m² som hver enkelt elev disponerer variere fra år til år. På Ankenes ungdomstrinn vil det måtte gjøres endringer på skolebygget om ungdomstrinnet skal fortsette på Ankenes skole. I skoleåret 2025/26 vil Ankenes ha 204 elever på ungdomstrinnet, med gjennomsnittlig BTA m² pr. elev på 21,31. Gjennomsnittlig areal per elev for hele perioden er 24,84 (gjennomsnittlig antall elever er 177). Ved å tilpasse bygget for å ta i mot alle disse elevene vil arealeffektiviteten økes, men det er vanskelig å argumentere for at bygget blir like arealeffektivt som et nytt skolebygg vil kunne være.

Bjerkvik skole viser en omvendt trend, med en nedgang fra dagens 57 til 36 elever på det laveste. Med de arealene som ungdomstrinnet disponerer i dag vil dette gi gjennomsnittlig BTA m² pr. elev på 47,08 (meget lav arealeffektivitet) i 2025/26. Gjennomsnittlig areal per elev for hele perioden er 36,01 med en gjennomsnittlig elevmasse på 49 elever.

Gjennomsnittlig areal per elev virker ikke som direkte relevant i forhold til læringsperspektivet. Derimot er videre drift av skoler med dårlig arealutnyttelse lite ressurseffektiv og går utover skoletilbudet. Dette perspektivet må også tas med når det vurderes hva som er god og effektiv læring.

En ny stor ungdomsskole

Alternativ 5 gir den største skolen. Skolen vil ta imot elever fra hele kommunen, utenom Skjomen. I dag vil det si 560 elever. I vår befolkningsframskriving er det forespeilet opp mot 650 ungdomsskoleelever. Befolkningsframskriving fra SSB viser at det kan forventes elevtall på rundt 670 elever. Skolen vil på det største ha ni klasser per trinn. Trenden er at størrelsen på ungdomsskoler øker. Det er i dag kommuner som bygger skoler dimensjonert for mer enn 700 elever. Hvis Narvik kommune bygger en stor ungdomsskole vil denne være blant landet største.

Alternativ 2 gir den minste ungdomsskolen med en elevmasse på mellom 360 og 390 elever. Her er kun Parken ungdomsskole og Framnes ungdomsskole slått sammen. Skolen vil de fleste år ha fem klasser per trinn, med noen unntaksår der det vil være seks klasser per trinn. Alternativ 2 er fortsatt en stor ungdomsskole i norsk målestokk.

Det vises til at det allerede er flere bystyrevedtak på at elever som sokner til dagens Parken - og Framnes ungdomsskole, skal gå på den nye ungdomsskolen. Spørsmålet er dermed ikke om vi skal ha en stor ungdomsskole, men heller hvor stor.

Som nevnt i kapittelet ang. forutsetninger er det forsket lite på hvorvidt elever funksjonsnivå og prestasjoner affekteres positivt eller negativt av store skoler. Uavhengig av om den nye skolen bygges for 400 eller 650 elever vil den kunne tilby det beste fysiske læringsmiljøet i Narvik kommune. Uansett hvilket alternativ som velges vil utnyttelse av læringsarealene være mye bedre enn det dagens skoler kan tilby.

I forhold til elevenes psykososiale læringsmiljø vil en stor skole være mindre oversiktlig og vil kunne oppleves som mindre trygt for noen elever. Den nye skolen bør bygges og bemannes slik at dette hensyntas best mulig. Etter det er sagt vil andre elever oppleve en stor skole som spennende, med mange flere muligheter for å danne vennskap. En skole med 400 elever er sannsynligvis mer oversiktlig enn en skole med 650 elever. Det er tvilsomt at denne forskjellen er vesentlig.

Det er flere muligheter for å tilrettelegge for trinntilhørighet ved en stor skole. Det er mulig å tilrettelegge med ulike bygg/fløyer/hjemmeområder for de ulike trinnene. På den måten dannes trygge baser og den sosiale tilhørighet til trinnet kan styrkes. En ny stor skole vil også kunne tilrettelegge uteområdene med skjerming. De ulike trinnene kan ha egne uteområder, eller skolen kan velge å regulere bruken av uteområder slik at ulike trinn bruker områdene til ulike tider.

En stor skole krever mer av ledelse, organisering og struktur. Med riktig organisering og bemannet med gode lærere og ledere, vil skolen kunne jobbe mot Narvikskolens visjon og målsettinger minst like bra som dagens skoler. Læringsarealene på en stor skole vil kunne være fleksible og mer funksjonelle i arbeidet med å møte dagens opplæringskrav. Arealutnyttelsen vil være bedre på en stor skole.

Uansett skolestørrelse vil skolen kunne bygge opp sterke fagmiljø og nettverk. Den fremtidige ungdomsskolelærer, med spissfagkompetanse, vil lettere kunne finne sin plass i en slik skole. Forhåpentligvis vil et slikt sterk fagmiljøet føre til bedre faglige resultat hos elevene.

I dag er Nordberg skole i Oslo, med sine 627 elever, den største ungdomsskolen i Norge. Skolen skårer litt bedre enn nasjonalt gjennomsnitt i forhold til trivsel og lik snittet i forhold til mobbing. I tillegg har skolen faglige resultat (grunnskolepoeng) som er langt over det nasjonale gjennomsnittet. Dette viser at en stor skole kan fungere, og den kan fungere på et høyt nivå.

Argumentene ovenfor viser at det vil være andre utfordringer for en stor skole enn for en mindre skole, men det er vanskelig å argumentere at en skole med 650 elever står svakere, eller sterkere, ut i fra et læringsperspektiv enn en skole med 400 elever. Det vil si at størrelsen på den nye ungdomsskolen ikke anses som et avgjørende argument når det kommer til å bestemme hvilket alternativ som velges.

Avstand til skole

Tre av de fire alternativene som vurderes resulterer i at mange flere elever vil bo en avstand fra skolen som gir rett til skoleskyss. Elevene vil busses til skolen fra en bussholdeplass i nærheten av der de bor. Noen elever vil oppleve at de må spasere et stykke til bussholdeplassen. For de fleste elevene som må ta buss estimerer vi en total reisetid i underkant av 30 minutter hver vei. For noen få elever, som i dag bor lengst unna sentrum, estimeres en total reisetid på nærmere 1 time hver vei. Det presiseres at dette er estimert reisetid med buss og gange til og fra bussholdeplass.

Å reise med buss til og fra skole kan ikke på noen måter argumenteres som positivt for elevene. I forhold til helsefremmende skole og folkehelse er det mye mer ønskelig at elevene er fysisk aktive og går/sykler til og fra skolen. Stillesitting er beskrevet som et av de verste folkehelseproblemene i dagens samfunn. Det antas også at det å reise med buss en til to timer hver dag oppleves som kjedelig og slitsomt. Lang tid på buss kan påvirke elevenes trivsel, det begrenser hvor mye fritid de har, og hvor mye tid de får hjemme. Videre er det kommunens ansvar å sørge for at alle elever har et godt psykososialt miljø i skoletiden, også på skoleveien - og dermed også under skoleskyssen²¹. Med økt antall barn, økt reisetid og lengre avstander kan det bli vanskeligere for kommunen å sikre elevenes rett til et godt psykososialt miljø.

Nordlandsforskning²² har undersøkt om lang skoleskyss påvirker trivsel. Deres funn viser at elever som får lengre skolevei etter skolenedleggelse trives noe dårligere på skolen. Elevene i undersøkelsen ga uttrykk for at de ønsker kortere skolevei. Lang skolevei oppgis som en grunn for manglende deltakelse på fritidsaktiviteter. Det er likevel de eldste elevene som påvirkes minst av økt reiseavstand. De eldste elevene oppgir at de trives bra på skolen, men trivselen var noe høyere ved den gamle skolen. Elever i ungdomsskolen oppfatter den nye skolen som bedre når det gjelder klassekamerater i andre klasser. Elevene med kortest avstandssøkning trives generelt bedre på skolen enn elevene med lengst avstandssøkning. Skoleveien er den faktoren det er mest misnøye med ved den nye skolen.

Alternativ 5 er det mest inngripende alternativet i forhold til skoleskyss. Basert på dagens elevtall, ender kommunen opp med rundt 300 elever (142 Ankenes, 57 Bjerkvik og 98 til Framnes og Parken) som må ta skolebuss til og fra ungdomsskolen hver dag sammenlignet med rundt 175 i dag. Tallet kan øke til rundt 340 på det høyeste jf. framskrivninger. At mange elever skal være avhengige av skoleskyss er ingen ønskelig utvikling ut fra et folkehelse - og læringsmiljø perspektiv.

²¹ Retten til skyss Udir-3-2009

²² Lang skoleskyss påvirker trivsel: Roar Amundsveen 2003

Fra et forsvarlighetsperspektiv vil reisetiden for alle elevene være innenfor normen på 75 minutter, som tidligere er brukt som makstid av Udir. Denne anbefalingen er ikke gjeldende lenger, men er den eneste konkrete anbefalingen som er foretatt. Noen kommuner brukes fortsatt denne normen i lokale retningslinjer. Med hensyn til elevens fritid, tid hjemme og folkehelseperspektivet vil vi støtte oss til barneombudets vurdering og mener at anbefalingen er i overkant av hva som er det beste for barnet.

Det vises til vedlegg 1.0 ang. skoleskyss. I forhold til elevene som tilhører Bjerkvik skole i dag er det elever som bor på Herjangen og Vassdal som kan få lengst reisetid. Med dagens bussrute vil elevene på Herjangen få inntil 53 minutter, og elevene i Vassdal inntil 63 minutter i reisetid til dagens Parken ungdomsskole. Elever som bor nær sentrum av Bjerkvik vil i dag ha 43 minutter i reisetid til Parken. Fylkeskommunen signaliserer at bussrutene vil endres ved åpning av ny bru, og det vil settes opp busser fra Bjerkvik til Narvik via Halogålandsbrua. Det anses at reisetiden for elever som reiser over Hålogalandsbrua vil kunne reduseres med rundt 15 minutter. Med forbehold om at Fylkeskommunen setter opp hensiktsmessige bussruter for elevene fra Bjerkvikområdet, vil de fleste elevene ha en total reisetid på rundt 30 minutter. Ut i fra en vurdering av elevenes alder, vurderes denne reisetiden som forsvarlig og vil ikke være spesielt inngripende i elevenes fritid eller tid hjemme. For de elevene som reiser lengst antar vi at de ender opp med reisetid på mellom 40 og 50 minutter. Dette anses også som forsvarlig for ungdomsskoleelever, men nærmer seg grensen for hva som er forsvarlig. En forutsetning for disse vurderingene, må være at ventetiden for elevene ikke blir forholdsmessig lang.

Dersom elever som tilhører Ankenes skole skal gå på den fremtidige skolen i Narvik sentrum er det elever som bor på Vidrek eller lengst opp i Håkvikdal (Vandmo) som får lengst reisetid. Med dagens bussruter vil elever på Vandmo få inntil 56 minutter - og elever på Vidrek inntil 56 minutter i reisetid til der dagens Parken ungdomsskole er lokalisert. Reisetiden for disse elevene anses som forsvarlig for ungdomsskoleelever, men nærmer seg grensen for hva som er forsvarlig. Dersom den planlagte kommunesammenslåing med Ballangen kommune blir en realitet, vil elever på Vidrek bo nærmere skolen i Ballangen, og reisetiden for disse elevene bør kunne forkortes dersom de går på skole der. Elevene som bor på Ankenes vil i dag få en reisetid på inntil 30 minutter til dagens Parken ungdomsskole. Ut i fra en vurdering av elevenes alder og reisetid vurderes dette som forsvarlig og vil ikke være spesielt inngripende i elevenes fritid eller tid hjemme. En forutsetning for vurderingene ovenfor er at fylkeskommunen klarer å sette opp hensiktsmessige bussruter slik at ventetiden for elevene ikke blir forholdsmessig lang.

I forhold til foreldresamarbeid er det tenkelig at avstand til skolen kan være en påvirkende faktor. Ved å fjerne skolen fra nærmiljøet til familien vil det ikke være like lett for foreldre å komme seg på skolen som i dag. For mange vil det være en kostnad knyttet skolebesøket. I tillegg kan man tenke seg at lokalt engasjement rundt skolen vil minske. Større avstand til skole er ikke ønskelig i forhold til skole-hjem samarbeid og det vurderes som en fordel at foreldre bor forholdsvis nært skolen. Vi finner ingen forskning som viser at skole-hjem samarbeidet svekkes i forhold til avstand mellom skole og hjem eller i forhold til størrelsen på skolen. Foreldre vil uansett ha en kontaktlærer de skal forholde seg til og en foreldregruppe rundt klassen. Likevel vil vi anta at ved lengre avstander, og en større skole, må skolen ha større fokus på skole-hjem samarbeid og gode rutiner for å lykkes.

Vurdering av nedlegging eller opprettholding av Ankenes skoles ungdomstrinn

Ved nedleggelse av ungdomstrinnet vil Ankenes skole endres til en ren barneskole (trinn 1. -7). Med utgangspunkt i dagens elevtall vil en ren barneskole ha litt under 300 elever.

Ungdomstrinnet består for tiden av rundt 140 elever. Det er forespeilet at elevtallet vil øke til nærmere 200 i en periode i fremtiden. Det bemerkes at elevtallet øker opp til 184 allerede i 2019, før en ny ungdomsskole står klar, tidligst i 2020. Det vil si at Ankenes skole allerede nå må se hvordan de kan utnytte arealet bedre og eventuelle tilpasninger må forberedes.

Skolen er av en slik størrelse at den vil ha elevgrupper på over 50 elever per trinn. En slik elevgruppestørrelse vurderes som gunstig. Skolen vil fortsatt kunne skape et kompetansemiljø med nok lærere som oppfyller lovens kompetansekrav og vil kunne utvikle robuste fagmiljø. Skolen vil kunne ha lærerteam rundt hvert klassetrinn og vil kunne drive både ressurs- og pedagogisk effektiv læring. Tatt i betraktning at skolen fortsatt vil være en kombinert skole vil den inneha kompetanse og fagmiljø som utgjør et bærekraftig læringsmiljø.

Det fysiske læringsmiljøet inne er forholdsvis bra i dag. Elevene har gode klasserom som i all hovedsak oppfyller forventningene kommunen har til en ungdomsskole. Rommene fremstår lyse og romslige, med tilfredsstillende luftkvalitet. Etter innvendig rehabilitering i 2009 fremstår skolen som ganske moderne. Læringsarealene er attraktive og til dels fleksible. Klasserommene er store og brukes til elevgrupper av forskjellige størrelser. Selve utformingen av rommene er ikke spesielt hensiktsmessig med bærebjelker som kommer ned i rommene. Det er i dag ikke mulig å fysisk dele av klasserommene. Arealutnyttelsen er lav i dag i forhold til det totale arealet på skolen. Det forventes elevtallsøkning på skolen. Med riktige tilpasninger kan skolen fremstå som mer fleksibel og med bedre arealutnyttelse.

Skolen har nødvendige spesialiserte læringsareal, foruten om areal til musikk. Areal til musikk bør kunne løses innenfor de arealene skolen disponerer i dag.

Utearealene og skolen utvendig vurderes som ikke tilfredsstillende. Fasaden på skolebygget fremstår veldig slitt og lite attraktivt. Utearealet som er opparbeidet er lite tilrettelagt for ungdomstrinnet. Hvis ungdomstrinnet på Ankenes skal bestå må det investeres i skolebygget og utearealene, slik at skolen fremstår som en tiltrekkende og god læringsarena, også før man går inn i bygget. Skolen har nødvendig uteareal til å kunne gjennomføre slike tilpasninger.

Fra et læringsperspektiv vurderes det som et godt alternativ å opprettholde ungdomstrinnet på Ankenes. Skolen bør kunne jobbe videre med målsetningene for Narvikskolen og utvikle en skole som oppfyller fremtidens forventninger. Elevene ved et oppjustert ungdomsskoletrinn på Ankenes vil kunne få et likeverdig opplæringstilbud sammenlignet med elevene som begynner på den nye ungdomsskolen i sentrum.

Vurdering av nedlegging eller opprettholdelse av Bjerkvik ungdomstrinnet

Ved nedleggelse av ungdomstrinnet vil Bjerkvik skole endres til en ren barneskole (trinn 1. -7) med 115 elever med utgangspunkt i dagens elevtall.

Ungdomstrinnet består for tiden av 57 elever, og framskrivningene viser perioder med mindre enn 40 elever totalt på ungdomstrinnet. Det vil si at skolen ender opp med rundt 13 elever per trinn. For å bygge opp en robust ungdomsskole, som er forberedt på fremtidige krav, er det etter vår vurdering ønskelig med elevgrupper på rundt 50 per trinn. Bjerkvik skole kan komme til å møte utfordringer i forhold til de nye kompetansekravene for lærere. Fremtidige lovkrav er at lærere i ungdomsskolen skal ha 60 eller 30 studiepoeng i undervisningsfagene. De nye lærerutdanningsordningene for ungdomsskolelærere (Grunnskolelærer 5-10 eller lektorutdanning 8-13) resulterer i lærere som er kvalifisert til å undervise på ungdomstrinnet i to eller tre fag. Disse endringer kan gi små ungdomsskoler utfordringer i forhold til kompetansekrav og rekruttering. Videre kan dette redusere mulighetene til å bygge opp nødvendige sterke fagmiljø. En flyt av lærere mellom barnetrinnet og ungdomstrinnet ved skolen vil ha en positiv påvirkning i forhold til fagmiljøene. Det vurderes likevel at det lave elevtall i fremtiden vil gi utfordringer.

Gjennom kommunens arealplanlegging er det uttalt at det satses sterkt på Bjerkvik i forhold til handels- og næringsarealer. I tillegg er det bestemt at boligbygging i kommunen skal skje mellom Narvikhalvøya og Bjerkvik og at kommunen har en boligreserve i Bjerkvik. Hvordan, og når, disse planene vil slå ut er pr. i dag usikkert. Skulle det vise seg at Bjerkvik opplever en sterk vekst og mange velger å bosette seg der, kan det argumenteres at Bjerkvik vil ha en annen elevtallsvekst enn det som er forespeilet ovenfor. I sin plan for skolebruk, baserer Bergen kommune seg på at for hver 20 nye boliger som bygges vil det finnes i snitt en elev per skoletrinn (10 elever spredt på 10 årstrinn)²³. Det vil si i snitt tre ungdomsskoleelever per 20 boliger. Hvis man opprettholder disse forutsetningene må det bygges 480 boliger i Bjerkvik skole sitt opptaksområde for at man skal ha to klasser pr trinn. Dette vil gi en økning på 70-75 ungdomstrinnet. Hvis boligbyggingen mellom Narvikhalvøya og Bjerkvik skjer f.eks. på Øyjord, åpnes det opp for et annet spørsmål. Hvilken skole er nærscole til elever? I dag tilhører Øyjord opptaksområde til Bjerkvik skole. Etter at brua åpnes vil elever som bor på Øyjord sannsynligvis ha kortere reiseavstand til den nye ungdomsskolen i sentrum enn til Bjerkvik. Nyskolen vil i prinsippet være elevenes nærscole. På grunn av mye usikkerhet angående fremtidig vekst i Bjerkvik, er det meget vanskelig å ta dem med i vurderingen av skolestruktur.

Det fysiske læringsmiljøet inne er forholdsvis bra i dag. Elevene har gode klasserom som i all hovedsak oppfyller de forventningene som kommunen har. Klasserommene fremstår lyse og romslige, med tilfredsstillende luftkvalitet. Skolen er et gammelt bygg, men likevel fremstår læringsarealene som attraktive. "Skolen" har vært flink til å ta vare på bygget. Det tyder på at elevene, ansatte og foreldre har en følelse av eierskap til skolen og at de har engasjerte seg i lokalskolen. Det er i tillegg brukt betydelige midler på å oppruste skolens tekniske innemiljø. Klasserommene er store i forhold til dagens elevmasse, men kan ikke beskrives som fleksible. Det er ikke mulig å dele rommene opp og det er få grupperom på skolen. Skolens fleksibilitet ligger i at arealutnyttelsen er lav i dag. Det vil si at skolen har mye areal i forhold til antall elever og kan utnytte dette til å ha fleksible elevgrupper.

Skolen har nødvendige spesialiserte læringsareal, foruten om areal til musikk. Med tilpasninger bør areal til musikk kunne løses innenfor arealene skolen disponerer i dag.

Utearealene til skolen vurderes ikke som tilfredsstillende. Utearealet som er opparbeidet er lite tilrettelagt for ungdomstrinnet. Skal ungdomstrinnet bestå i Bjerkvik må det investeres i utearealet slik at det kan bedre brukes både som en sosial arena og for å utøve fysiske aktiviteter. Skolen har nok uteareal som kan utvikles.

²³ Bergen kommune (2016), s. 14-17

Fra et læringsperspektiv vurderes det som lite bærekraftig å drifte ungdomstrinnet videre i Bjerkvik. Det lave elevtallet som er forespeilet, et bygg uten fleksible læringsareal og dårlig arealutnyttelse vil over tid kunne gi elevene et dårligere opplæringsstilbud sammenlignet med øvrige ungdomsskoleelever i Narvik kommune.

Skulle man velge å opprettholde Bjerkvik skoles ungdomstrinn vil skolen, fra et ressurs- og arealeffektivt perspektiv, ha behov for mer fleksible læringsareal og skolen må kanskje organisere elevgruppene annerledes, f.eks. som en fådelt skole.

Økonomiske vurderinger

Framskrivninger og utvikling i antall klasser

Se vedlegg 4.0 for detaljert oversikt over framskrivninger per trinn per skole for de ulike alternativene. I tabellen nedenfor vises en oversikt over hvor mange klasser man må ha for de ulike alternativene. Det er opplyst om behovet for antallet klasser ut fra hvor mange elever det beregnes per klasse. Merk at beregningene på antall klasser ikke tar hensyn til introduksjonsklasse for minoritetsspråklige elever eller base for funksjonshemmede - men det er veldig få skoleår hvor alle klasserom vil være fullt ut benyttet. Dette betyr i praksis at det vil være disponible rom som kan benyttes til begge disse gruppene med elever.

Oversikt over antall klasser pr trinn på ny skole	Antall elever pr klasse		
	25	27	30
2 - Framnes + Parken	6	6	5
3 - Ankenes + Framnes + Parken	9	8	7
4 - Bjerkvik + Framnes + Parken	7	6	6
5 - Ankenes + Bjerkvik + Framnes + Parken	9	9	8

Med bakgrunn i pedagogisk faglig analyse, og de forutsetningene som er lagt til grunn for arealnormen, er alle analyser bygd opp rundt klassestørrelser (gruppestørrelser) på en normalklasse med 25 elever. For dimensjoneringsformål benyttes 27 elever per gruppe for å sikre at man utnytter den kapasiteten som ligger i arealnormen. Dette gir utslag arealnormen på generelle læringsarealer (se vedlegg 5.0).

Endringer i skoledrift

For endringer i skoledrift er det hovedsakelig to områder som er analysert, antall årsverk i skolen og økte skysskostnader.

Endringer i antall årsverk (ÅV)

Som tabellen nedenfor viser, varierer potensiell reduksjon i antall klasser fra -1 (alternativ 2) til -3 (alternativ 5). Alternativ 5 har i tillegg den største potensielle besparelsen i antall administrative stillinger med -3,1 ÅV, mens alternativene 2 og 3 begge resulterer i en reduksjon på 2,6 ÅV administrative stillinger. Besparelsene som her er belyst anses som realistiske og robuste. Når ny ungdomsskole står

klar vil årlige besparelser kunne bli større enn disse anslagene ut fra en mer detaljert gjennomgang av alle funksjoner som kan effektiviseres (eksempelvis antall rådgivere, IKT-veiledere, teamledere, etc.).

Sammendrag av endringer i antall årsverk								Estimerte besparelser i kroner (helårs-effekt)
Alternativ	Beskrivelse av alternativ	Endring i antall klasser	Pedagog-årsverk	Enhetsledere (rektorer)	Inspektører (eller tilsvarende)	Merkantile	Totale endringer i antall Åv	
1	Framnes og Parken hver for seg	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kr -
2	Framnes + Parken	-1	-1,46	-1,00	-0,60	-1,00	-4,06	kr -2 250 000
3	Ankenes + Framnes + Parken	-2	-2,93	-1,00	-0,60	-1,00	-5,53	kr -3 450 000
4	Bjerkvik + Framnes + Parken	-2	-2,93	-1,00	-0,10	-1,00	-5,03	kr -3 100 000
5	Ankenes + Bjerkvik + Framnes + Parken	-3	-4,39	-1,00	-1,10	-1,00	-7,49	kr -4 700 000

Alternativ 5 er det alternativet som den gir klart største reduksjonen både med tanke på antall klasser, antall pedagogårsverk og antall administrative stillinger. Se vedlegg 2.2 for detaljert oversikt over endringer i antall klasser med forutsetninger.

Endringer i skyssutgifter

Se vedlegg 1.0 for detaljert oversikt over endringer i skoleskyss. Utgangspunktet for analysen er dagens elevmasse sett opp mot de ulike alternativene. Det vil være variasjon fra skoleår til skoleår, men oversikten gir en god indikasjon på hvilke endringer som må tas høyde for.

Alternativ	Endringer i	
	Antall elever	Kostnad
1 - Framnes + Parken hver for seg	0	kr -
2 - Framnes + Parken	0	kr -
3 - Ankenes + Framnes + Parken	79	kr 700 000
4 - Bjerkvik + Framnes + Parken	43	kr 500 000
5 - Ankenes + Bjerkvik + Framnes + Parken	122	kr 1 200 000

Som oversikten viser anses sammenslåing av Framnes og Parken ikke til å utløse vesentlige endringer i kostnader til skoleskyss, eller i antall elever som har rett til skoleskyss. Antallet elever som har rett til skoleskyss vil øke betydelig ved en sammenslåing av samtlige av kommunens ungdomstrinn, med unntak av Skjomen. Det er stipulert økte kostnader opp mot 1,2 millioner kroner for alternativ 5.

Endringer i drift på bygg (Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling - FDVU)

Ved å se på resultatene av livssyklusmodellen kan vi også se potensielle besparelser på FDVU-kostnader. Siden Narvik kommune per dags dato ikke budsjetterer med FDVU-kostnader på kr 900,- pr. BTA m², er det viktig at man kan vise til tall som gjenspeiler det faktiske forbruket med dagens situasjon. Regnskapstall fra renhold og Byggforvaltning viser at reell FDVU-kostnad pr. BTA m² ligger i området 600-650 kr pr. BTA m². Dette kan sees mot den bygningsmassen som skolesektoren ikke vil benytte ut fra de forskjellige alternativene. Potensielle besparelser vil være reduksjonen i kostnader på skolebygg. Om kommunen skal realisere alle disse besparelsene fordrer dette at bygningsmassen avhendes/selges eller rives. Tabellen nedenfor viser potensielle reelle besparelser for bygg som er eid og i bruk av skolesektoren.

Alternativ	Antall BTA m2 som frigjøres	Stipulerte besparelser (kr -625)	Antall BTA m2 nybygg	Stipulerte kostnader nybygg (kr 900)	Totale endringer i FDVU (årlig)
1 - Framnes + Parken hver for seg	-	kr -	-	kr -	kr -
2 - Framnes + Parken	-12 017	-kr 7 510 625	6 514	kr 5 862 600	-kr 1 648 025
3 - Ankenes + Framnes + Parken	-16 365	-kr 10 228 125	8 013	kr 7 211 700	-kr 3 016 425
4 - Bjerkvik + Framnes + Parken	-13 712	-kr 8 570 000	6 514	kr 5 862 600	-kr 2 707 400
5 - Ankenes + Bjerkvik + Framnes + Parken	-18 060	-kr 11 287 500	8 790	kr 7 911 000	-kr 3 376 500

I tabellen ovenfor er det lagt til grunn besparelser på kr 625,- pr. BTA m2 for eksisterende skolebygg som kan avhendes, og det er lagt til grunn kr 900,- pr. BTA m2 for nye bygg (dette for å sikre at man ikke ender opp med store vedlikeholdsetterslep på det nye skolebygget).

Alternativ 5 er det alternativet som vil resultere i størst nedgang i bruttoarealer som benyttes, og gir derfor også den største potensielle besparelsen på FDVU-kostnader.

Livssyklusluskostnader

I tabellen nedenfor viser en oppsummering av analysen for livssyklusluskostnader for de ulike alternativene. Oversikten viser totale kostnader i løpet av 40 år, investeringskostnadene (for nybygg og rehabilitering av eksisterende bygningsmasse), FDVU-kostnader i løpet av perioden, gevinster av endringer i tjenesteproduksjon (endringer i antall årsverk og endringer på skoleskyss), kostnader for oppgraderinger etter 30 års drift, restverdier etter 40 år og investeringsbehovet for nybygg. Det er også regnet ut avviket mellom alternativ 1 (alle skoler hver for seg) og det aktuelle alternativet for å synliggjøre potensiell besparelse i løpet av en 40 års periode. Alternativ 1 er tatt med som en del av beregningene, men sammenligninger gjøres mot alternativ 2 som er Parken og Framnes ungdomsskoler som en enhet.

Analysen viser at det alternativet som er mest økonomisk gunstig er alternativ 5 (Ankenes ungdomstrinn, Bjerkvik ungdomstrinn, Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole slås sammen til en enhet). Totalkostnaden (nåverdi) er beregnet til kr 483 millioner, og har en differanse i nåverdi på omtrent -120 millioner kr sett mot alternativ 2. Investeringsbehovet for ny skole (eksklusive gymsal og bearbeidelse av utearealer) ligger på kr 265 millioner.

Alternativ 3, Ankenes ungdomstrinn slått sammen med Framnes- og Parken ungdomsskoler er det nest beste alternativet i et 40-års perspektiv. Nåverdien er på kr 526 millioner, Dette alternativet har en differanse i nåverdi på omtrent -77 millioner kr sett opp mot alternativ 2, og et investeringsbehov for nybygg på kr 242 millioner kr.

Tredje beste alternativ er nr. 4, at Bjerkvik ungdomstrinn slås sammen med elever fra dagens Framnes- og Parken ungdomsskole. Totalkostnaden (nåverdi) er anslått til kr 559 millioner, noe som gir en differanse i nåverdi på omtrent -44 millioner kr sett mot alternativ 2. Investeringsbehovet for ny skole (eksklusive gymsal og bearbeidelse av utearealer) ligger på kr 197 millioner.

SKOLESTRUKTUR NARVIK KOMMUNE Oppdatert 06. mars 2017			TOTALE KOSTNADER	Investeringer	FDVU- kostnader egne bygg	Gevinster av endringer i tjeneste- produksjon og samlokalisering	Oppgradering etter 30 år	Restverdier	Investerings- behov for nybygg	Differanse mot Alternativ 2 (totale kostnader)	Økonomisk rangering
1	Hovedalternativ 1: Dagens ungdomsskolestruktur med Framnes og Parken hver for seg	Ingen	809 305 494	372 519 955	427 370 203	-	76 665 300	-67 250 564	-	206 400 809	5
2	Hovedalternativ 2: Selge / avhende Framnes ungdomsskole, Rive Parken ungdomsskole. Slå sammen Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole. Bygge ny Framnes/Parken ungdomsskole (8-10 trinn) lokalisert til Parken.	Framnes ungdomsskole	602 904 685	359 447 908	297 147 710	-67 047 743	53 305 299	-50 479 600	197 664 600	-	4
3	Hovedalternativ 3: Selge / avhende Framnes ungdomsskole og Ankenes ungdomsskole. Rive Parken ungdomsskole. Slå sammen Ankenes ungdomstrinn, Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole. Bygge ny ungdomsskole lokalisert til Parken.	Ankenes ungdomsskole Framnes ungdomsskole	526 013 563	349 368 860	229 729 232	-72 306 390	41 211 105	-40 640 245	241 885 100	-76 891 122	2
4	Hovedalternativ 4: Selge / avhende Framnes ungdomsskole og Bjerkvik ungdomstrinn. Rive Parken ungdomsskole. Slå sammen Bjerkvik ungdomstrinn, Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole. Bygge ny ungdomsskole lokalisert til Parken.	Bjerkvik ungdomstrinn Framnes ungdomsskole	559 175 670	352 140 743	257 037 384	-68 362 405	46 109 912	-44 167 878	197 664 600	-43 729 015	3
5	Hovedalternativ 5: Selge / avhende Framnes ungdomsskole, Ankenes- og Bjerkvik ungdomstrinn. Rive Parken ungdomsskole. Slå sammen Ankenes- og Bjerkvik ungdomstrinn, Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole. Bygge ny ungdomsskole lokalisert til Parken.	Ankenes ungdomsskole Bjerkvik ungdomstrinn Framnes ungdomsskole	483 145 398	346 553 279	208 005 763	-92 026 314	37 314 134	-37 620 755	264 806 600	-119 759 287	1

Alternativ 2, en ny ungdomsskole bestående av elever fra Framnes og Parken ungdomsskoler, er det alternativet som kommer ut som minst økonomisk gunstig. Nåverdien er på omtrent kr 603 millioner og investeringskostnaden for nybygg er på omtrent 198 millioner kr.

Sensitivitetsanalyser

Det er gjennomført sensitivitetsanalyser i forhold til flere av parameterne som er lagt til grunn for beregningene av nåverdi og livssykluskostnader. Konklusjonene vedrørende økonomi endres ikke om parameterne endres, men avviket mellom alternativene vil endre seg. Se vedlegg 8 for utskrifter av sensitivitetsanalysene.

Sammendrag av økonomiske vurderinger

Som nevnt i kapittelet om status i dag, er det i økonomiplanperioden satt av kr 300 millioner i økonomiplanperioden til skolestruktur/skolebygg. Tabellen nedenfor viser investeringsbehovet for de ulike alternativene.

Alternativ	Stipulerte investeringskostnader		
	Antall klasser	Antall m2 nybygg	Total huskost
2 - Framnes + Parken	18	6 514	kr 197 664 600
3 - Ankenes + Framnes + Parken	24	8 013	kr 241 885 100
4 - Bjerkvik + Framnes + Parken	18	6 514	kr 197 664 600
5 - Ankenes + Bjerkvik + Framnes + Parken	27	8 790	kr 264 806 600

Som nevnt tidligere, ligger det i økonomiplanperioden et tiltak (111-15-B) som viser at skolesektoren i forbindelse med ny skolestruktur skal oppnå besparelser på kr 9 millioner årlig. Tabellen nedenfor viser sammendrag av de endringer som kommunen kan påregne ved de fire ulike alternativene. Alle tall er rundet av til nærmeste 50.000,- kr.

Alternativ	Stipulerte endringer i kostnader			
	FDVU	Skysskostnad	Årsverk	Totalt
1 - Framnes + Parken hver for seg	kr -	kr -	kr -	kr -
2 - Framnes + Parken	kr -1 650 000	kr -	kr -2 250 000	kr -3 900 000
3 - Ankenes + Framnes + Parken	kr -3 000 000	kr 700 000	kr -3 450 000	kr -5 750 000
4 - Bjerkvik + Framnes + Parken	kr -2 700 000	kr 500 000	kr -3 100 000	kr -5 300 000
5 - Ankenes + Bjerkvik + Framnes + Parken	kr -3 350 000	kr 1 200 000	kr -4 700 000	kr -6 850 000

Som tabellen viser er det største økonomiske potensialet for årlige besparelser alternativ 5, med årlige besparelser på omtrent 6,9 millioner kr. Da er det også hensyntatt at nytt skolebygg skal ha avsatt kr. 900 pr BTA m² til FDVU. Ingen av alternativene oppnår besparelser på kr 9 millioner årlig.

Endringer i behov for årlige besparelser ut fra investeringsbehov

Hvis investeringsbehovet endrer seg, kan man anta at også kravet til årlige besparelser vil kunne endre seg. Ved å legge til grunn 4 % årlig nominell rente som en indikasjon kan man se hvordan innsparingskravet vil kunne endre seg. I tabellen nedenfor er det satt opp en oversikt som viser endret behov for innsparing ved endret investeringsbehov. Det er også estimert differanse mellom nytt krav til besparelser opp mot estimerte besparelser per alternativ.

Alternativ	Stipulerte investeringskostnader			Endring i krav til besparelser			Besparelser	
	Antall klasser	Antall m2 nybygg	Total huskost	Avvik mot 300 MNOK	Endring i årlige besparelser	Nytt krav til årlige besparelser	Estimerte	Differanse mellom estimerte og nytt krav
2 - Framnes + Parken	18	6 514	kr 197 664 600	kr -102 335 400	kr -4 093 416	kr 4 900 000	kr -3 900 000	kr 1 000 000
3 - Ankenes + Framnes + Parken	24	8 013	kr 241 885 100	kr -58 114 900	kr -2 324 596	kr 6 700 000	kr -5 750 000	kr 950 000
4 - Bjerkvik + Framnes + Parken	18	6 514	kr 197 664 600	kr -102 335 400	kr -4 093 416	kr 4 900 000	kr -5 300 000	kr -400 000
5 - Ankenes + Bjerkvik + Framnes + Parken	27	8 790	kr 264 806 600	kr -35 193 400	kr -1 407 736	kr 7 600 000	kr -6 850 000	kr 750 000

Alternativ 4 er det eneste alternativet som innfrir kravet til årlige besparelser, mens alternativ 2 gir størst avvik og anses som det minst gunstige økonomiske alternativet.

Oppsummering og konklusjon

I denne delen oppsummerer vi de mest sentrale vurderingene og gjør foreløpige konklusjoner for hvert alternativ. Alternativene er ikke satt i prioritert rekkefølge. For å belyse saken best mulig, ønsker kommunen innspill før man drar endelige konklusjoner og fremmer anbefalinger til bystyret.

Alternativ 2 - Ny ungdomsskole lokalisert til dagens Parken ungdomsskole med elever fra dagens Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole

I dette alternativet opprettholder kommunen en desentralisert skolestruktur, der både Ankenes skole og Bjerkvik skole beholder ungdomstrinn. Den nye ungdomsskolen i sentrum vil dermed ha mellom 360 og 390 elever. På det største vil den nye ungdomsskolen ha seks klasser på et årstrinn. Hovedsakelig vil skolen ha fem klasser per trinn.

Dette alternativet vil, i et kortsiktig perspektiv, ikke levere årlige besparelser som kan forsvare investeringsbehovet. Alternativet har en differanse på omtrent kr 1 million årlig om man korreterer krav til årlige besparelser for redusert investeringsbehov. Totale endringer i drift kan oppnå besparelser på -3,9 millioner kr, som er den laveste årlige besparelsen av alternativene. I analysen for livssyklus-kostnader er dette det dårligste alternativ. Økonomisk oppsummeres dette som det klart dårligste alternativet. En oppsummering av nøkkeltall for alternativet er presentert i tabellen nedenfor.

Den nye skolen består av elever fra dagens	Antall elever med dagens elevmasse	Høyeste elevtall i frem-skrivninger	Normalkapasitet (maksimal)	Antall klasser pr. trinn	Totalt antall elever med skoleskiss	Investerings-behov nybygg	Antall BTA m2 for nytt skolebygg	Totalt areal til ungdomsskoleelever	Differanse mot alt. 2 i totale kostnader (LCC)	Årlige besparelser i drift
Framnes ungdomsskole Parken ungdomsskole	361	397	450 (486)	6	98	ca kr 198 millioner	6 514	12 557	-	ca kr -3,9 millioner

Den nye ungdomsskolen i sentrum vil kunne jobbe bra mot kommunens visjon og målsettinger for Narvikskolen og vil fortsatt være av en slik størrelse at skolens undervisningspersonale vil kunne danne robuste fagmiljø og nettverk. Den nye ungdomsskolen vil være i stand til å møte fremtidige skolekrav.

Alternativet opprettholder ungdomstrinnet både på Ankenes skole og Bjerkvik skole. Fra et læringsperspektiv, og i forhold til en bærekraftig skolestruktur, vurderes det som mest hensiktsmessig å utvikle ungdomstrinnet i Bjerkvik, samt å beholde ungdomstrinnet på Ankenes. På bakgrunn av nedgang i elevtall og skolens framtidsutsikter, trenger det å skje en stor endring i bosettingsmønsteret i Bjerkvik for at Bjerkvik skoles ungdomstrinn skal ha en bærekraftig elevmasse. Dette anses per dags dato som lite realistisk. Ankenes skole derimot, har god elevtilførsel, og som nevnt i forrige kapittel er det flere gode argumenter for å opprettholde ungdomstrinnet.

Alternativet er den løsningen med dårligst arealeffektivitet for ungdomstrinnet i Narvik kommune. Den nye ungdomsskolen vil kunne bygges med god arealutnyttelse, men Ankenes- og Bjerkvik ungdomstrinn vil bestå med dårligere arealutnyttelse. For å få gode og fleksible læringsarealer for alle ungdomsskoleelever, vil det være behov for tilpasninger av både Ankenes skole og Bjerkvik skole.

Den klare fordel med dette alternativet er at skoleskyss og reisetid holdes på dagens nivå. I dag er det 48 elever på Framnes ungdomsskole og 50 elever på Parken ungdomsskole som har rett til skyss. Dette har blant annet en klar folkehelsegevinst for alle elevene som fortsatt vil kunne gå eller sykle til skolen. Elevene vil fortsatt gå på skole i "nærmiljøet".

Alternativ 3 - Ny ungdomsskole lokalisert til dagens Parken ungdomsskole med elever fra dagens Ankenes ungdomstrinn, Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole

Ut i fra et læringsperspektiv kan alternativ 3 i stor grad sammenlignes med alternativ 5 (samtlige ungdomsskoleelever utenom Skjomen). Skolene, skissert i de to alternativene, vil være nesten like stor. Den nye ungdomsskolen vil kunne jobbe bra mot kommunens visjon og målsettinger for Narvikskolen, og den vil kunne skape et undervisningspersonale med robuste fagmiljø og nettverk. Det vil kunne være en skole som er rustet for fremtiden. Alternativet gir en god arealeffektivitet for ungdomstrinnet i Narvik kommune, sett bort fra Bjerkvik skole som vil ha behov for tilpasninger for å kunne oppnå gode fleksible læringsareal.

Etter det er sagt, og som det fremkommer i dokumentet, vurderes det ikke spesielt hensiktsmessig verken å avvikle ungdomstrinnet på Ankenes eller å opprettholde ungdomstrinnet i Bjerkvik. Dette alternativet vil, i et kortsiktig perspektiv, ikke levere årlige besparelser som kan forsvare investeringsbehovet. Alternativet har en differanse på rundt kr 950.000,- årlig om man korrigerer krav til årlige besparelser for redusert investeringsbehov. Årlige besparelser i drift utgjør om lag kr 5,75 millioner per år, dette er det nest beste alternativet av samtlige alternativer. I analysen for livssykluskostnader er dette det nest beste alternativet. En oppsummering av nøkkeltallene for alternativet er presentert i tabellen nedenfor.

Den nye skolen består av elever fra dagens	Antall elever med dagens elevmasse	Høyeste elevtall i frem-skrivninger	Normalkapasitet (maksimal)	Antall klasser pr. trinn	Totalt antall elever med skoleskyss	Investeringsbehov nybygg	Antall BTA m2 for nytt skolebygg	Totalt areal til ungdomsskoleelever	Differanse mot alt. 2 i totale kostnader (LCC)	Årlige besparelser i drift
Ankenes ungdomstrinn Framnes ungdomsskole Parken ungdomsskole	503	601	600 (648)	8	240	ca kr 242 millioner	8 013	9 708	-76 891 122	ca kr -5,75 millioner

Skoleskyss og reisetid er den største negative effekten av dette alternativet. Denne ordningen vil føre til at totalt 240 elever (142 fra Ankenes, 48 fra Framnes og 50 fra Parken) vil ha behov for daglig skoleskyss. De fleste av elevene vil oppleve en relativ kort reisetid på rundt 30 minutter hver vei, mens noen elever vil ha en reisetid på opp mot en time hver vei. Fordelen med dette alternativet er at ungdomsskoleelevene i Bjerkvik vil fortsatt kunne gå på skole i nærmiljøet med de fordelene det innebærer.

Hvis ungdomstrinnet på Ankenes skole slås sammen med Framnes og Parken ungdomsskoler er det lite som taler imot også å inkludere elever fra ungdomstrinnet ved Bjerkvik skole (alternativ 5). Sett ut i fra både et læringsperspektiv og et økonomisk perspektiv finnes det bedre og flere argumenter for alternativene 4 og 5.

Alternativ 4 - Ny ungdomsskole lokalisert til dagens Parken ungdomsskole med elever fra dagens Bjerkvik ungdomstrinn, Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole.

Alternativet gir et stabilt elevtall på den nye ungdomsskolen i sentrum. Det stabile elevtallet åpner for mer forutsigbarhet i forhold til optimal arealutnyttelse. Elever som bor på Ankenes og i Håkvik vil fortsette på

ungdomstrinnet på Ankenes. Her vil kommunen oppleve svingninger i elevtallet. Som nevnt tidligere vil det si at skolen vil ha behov for tilpasninger for å kunne ta imot de største elevkullene, og at disse tilpasningene vil være nødvendig før nyskolen i sentrum er bygget.

Dette alternativet rangeres som det 3. beste alternativet i livssyklusanalysene. Investeringer vil være innenfor rammen av kr. 300 millioner. Om man ser på det "kortsiktige" behovet for innsparinger for å finansiere låneopptaket, er dette det eneste alternativet som innfrir krav til innsparing (korrigert for investeringsbehov). Det innfrir behovet om årlige innsparinger for å finansiere låneopptaket for investeringer i nytt skolebygg. Det er det 3. beste alternativet med tanke på totale årlige besparelser gjennom endring i drift (-5,3 millioner kr). Alternativet gir ikke de største økonomiske besparelsene med tanke på livssyklus kostnader, men reduksjonene i nåverdi i et 40-års perspektiv er fortsatt omtrent på 44 millioner kr sett mot alternativ 2. En oppsummering av nøkkeltall for alternativet er presentert i tabellen nedenfor.

Den nye skolen består av elever fra dagens	Antall elever med dagens elevmasse	Høyeste elevtall i frem-skrivninger	Normalkapasitet (maksimal)	Antall klasser pr. trinn	Totalt antall elever med skoleskyss	Investeringsbehov nybygg	Antall BTA m2 for nytt skolebygg	Totalt areal til ungdomsskoleelever	Differanse mot alt. 2 i totale kostnader (LCC)	Årlige besparelser i drift
Bjerkvik ungdomstrinn Framnes ungdomsskole Parken ungdomsskole	418	433	450 (486)	6	155	ca kr 198 millioner	6 514	10 862	-43 729 015	ca kr -5,3 millioner

Den nye ungdomsskolen i sentrum og Ankenes skole vil kunne jobbe bra sammen mot kommunens visjon og målsettinger. Begge skolene vil kunne ha undervisningspersonale med robuste fagmiljø og nettverk. Fra et læringsperspektiv vurderes det som hensiktsmessig å opprettholde ungdomstrinnet på Ankenes, men ikke i Bjerkvik.

Alternativet gir en god arealeffektivitet for ungdomstrinnet i Narvik kommune. Med de nødvendige tilpasningene på Ankenes skole kan det oppnås læringsarealer med større fleksibilitet. Ungdomsskoleelevene i Narvik kommune vil kunne sikres et likeverdig opplæringstilbud.

Skoleskyss og reisetid er den største negativ effekten av dette alternativet. Alternativet vil medføre at totalt 155 elever vil ha behov for daglige skoleskyss. Ut fra dagens elevmasse vil det være 57 elever fra Bjerkvik, 48 elever fra Framnes og 50 elever fra Parken skole som har rett til skoleskyss. Sett ut i fra et folkehelse- og læringsperspektiv er det ikke ønskelig at elever skal måtte benytte seg av skoleskyss, dessverre er det ikke til å unngå for alle. Ut i fra dette alternativet vil antallet som skysses være mange færre enn ved alternativ 5 eller 3, og reisetiden for de fleste elevene vil være rundt 30 minutter. Elever som bor på Ankenes vil fortsatt kunne gå på skole i nærmiljøet.

Alternativ 5 - Ny ungdomsskole lokalisert til dagens Parken ungdomsskole med elever fra dagens Ankenes ungdomstrinn, Bjerkvik ungdomstrinn, Framnes ungdomsskole og Parken ungdomsskole

Det alternativet som gir den største ungdomsskolen, gir også den største økonomiske besparelsen i forhold til livssyklus kostnader. Investeringene vil være innenfor rammen av kr. 300 millioner. Årlige innsparinger møter ikke forventninger på kr. 9 millioner, selv ikke om vi korrigerer for redusert krav til innsparing pga. reduserte investeringskostnader. Alternativ 5 vil gi årlige besparelser på omtrent 6,85

millioner kr pr år, altså den største økonomiske endringen av samtlige alternativer. En oppsummering av nøkkeltall for alternativet er presentert i tabellen nedenfor.

Den nye skolen består av elever fra dagens	Antall elever med dagens elevmasse	Høyeste elevtall i frem-skrivninger	Normalkapasitet (maksimal)	Antall klasser pr. trinn	Totalt antall elever med skoleskyss	Investeringsbehov nybygg	Antall BTA m2 for nytt skolebygg	Totalt areal til ungdomsskoleelever	Differanse mot alt. 2 i totale kostnader (LCC)	Årlige besparelser i drift
Ankenes ungdomstrinn Bjerkvik ungdomstrinn Framnes ungdomsskole Parken ungdomsskole	560	637	675 (729)	9	297	ca kr 265 millioner	8 790	8 790	-119 759 287	ca kr -6,85 millioner

Skolen vil kunne jobbe bra mot kommunens visjon og målsettinger for Narvikskolen, og den vil kunne skape robuste fagmiljø og nettverk. Det vil kunne være en skole som er rustet for fremtiden. Alternativet avviker ungdomstrinnet både på Ankenes skole og Bjerkvik skole. Fra et læringsperspektiv vurderes det som hensiktsmessig å utvikle ungdomstrinnet i Bjerkvik, men å beholde ungdomstrinnet på Ankenes.

Alternativet gir den beste arealeffektiviteten for ungdomstrinnet i Narvik kommune med sine gode og fleksible læringsareal. Alternativet skisserer en modell som lettere kan sikre at samtlige av kommunens ungdomsskoleelever får et bra fysisk læringsmiljø. Videre kan dette alternativet sikre et likeverdig opplæringsstilbud for ungdomsskoleelevene.

Skoleskyss og reisetid er den største negativ effekten av dette alternativet. Nærmere 300 elever totalt vil daglig ha behov for skoleskyss og framskrivninger viser at tallet vil øke. I dag er det 57 elever på Bjerkvik ungdomstrinn, 142 elever på Ankenes ungdomstrinn, 48 elever på Framnes ungdomsskole og 50 elever på Parken ungdomsskole som vil ha rett til skyss. Heldigvis vil de fleste elevene oppleve en relativ kort reisetid på rundt 30 minutter hver vei, mens noen elever vil ha opp mot en times reisetid hver vei. Sett ut i fra et folkehelse- og læringsperspektiv er det ikke ønskelig at elever skal måtte benytte seg av skoleskyss, dessverre er det er ikke til å unngå for alle. Det at så mange elever må benytte skoleskyss i fremtiden er negativt for dette alternativet.

Litteraturliste

- Amundsveen, R. (2003), *Lang skolevei påvirker trivsel*. Hentet fra <http://forskning.no/meninger/kronikk/2008/02/lang-skoleskyss-pavirker-trivsel>
- Bergen kommune (2016), Skolebruksplan 2016-2030 for Bergen kommune. Hentet fra http://www3.bergen.kommune.no/BKSAK_filer/bksak/0/VEDLEGG/2016183147-5605181.pdf
- Bjørklund, T. (2016), *En vurdering av endringer i skolestruktur for Narvik kommune - sluttrapport*. Hentet fra <https://www.narvik.kommune.no/innsynfront/wfdocument.ashx?journalpostid=2016011775&dokid=427037&version=1&variant=A&>
- Byggeindustrien (2016). *HENT bygger Nannestad ungdomsskole*. Hentet fra <http://www.bygg.no/article/1280888>
- Byggeindustrien (2016). *Veidekke bygger nye Landøya skole i Asker*. Hentet fra <http://www.bygg.no/article/1294888>
- Byggeindustrien (2016). *Åpnet ny skole tre måneder før tiden*. Hentet fra <http://www.bygg.no/article/1290916>
- DIFI (2017), *Hva er LCC? - BAE*. Hentet fra <https://www.anskaffelser.no/temaer-bae/livssykluskostnader/hva-er-lcc>
- Hattie, J. (2008). *Visible learning for teachers: maximizing impact on learning*. Melbourne: Routledge
- Helsedirektoratet, avdeling miljø og helse (2014), *Miljø og helse i skolen*. Hentet fra <https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/418/Miljo-og-helse-i-skolen-Veileder-til-forskrift-om-milj%C3%B8rettet-helsevern-i-barnehager-og-skoler-IS-2073.pdf>
- Helsedirektoratet (2014), *Miljø og helse i skolen – En veiledning for å oppnå et godt fysisk og psykososialt miljø for elevene*. Hentet fra <https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/427/Milj%C3%B8-og-helse-i-skolen-IS-2073-Folder.pdf>
- Holte, *FDV-nøkkelen - Håndbok for bygningsforvaltning*. Oslo: Holte AS
- Hood, Colabianchi, Terry-McElrath, O'Malley & Johnston (2014). *Physical activity breaks and facilities in US Secondary school*. Journal of School Health, 84 (11).
- Kommuneforlaget (2015), *SFS 2213 - Undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnsopplæring - for perioden 1.8.2015 - 31.12.2017*. Hentet fra <http://nis4.kf-infoserie.no/Document.aspx?Instance=4990095>

- Ludvigsen, S. (2014), *NOU 2014: 7 - Elevenes læring i fremtidens skole— Et kunnskapsgrunnlag*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/NOU-2014-7/id766593/sec1>
- Ludvigsen, S. (2015), *NOU 2015: 8 - Fremtidens skole — Fornyelse av fag og kompetanser*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2015-8/id2417001/sec1>
- Narvik kommune (2012), *Kommunedelplan for oppvekst 2012-2025*. Hentet fra <https://www.narvik.kommune.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=1415&FilId=2160>
- Narvik kommune (2017), *Kommunedelplan for kollektivtrafikk i Narvik 2017-2024*. Narvik: Narvik kommune
- Narvik kommune (2015), *Kommunedelplan Klima, energi og miljø 2015-2026*. Hentet fra <https://www.narvik.kommune.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=1781&FilId=2873>
- Narvik kommune (2017), *Kommuneplanens arealdel 2017-2028*. Hentet fra https://www.narvik.kommune.no/innsyn.aspx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2016004128&scripturi=/innsyn.aspx&skin=infolink&Mid1=1554&
- Narvik kommune (2013), *Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025*. Hentet fra <https://www.narvik.kommune.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=1717&FilId=2730>
- Norconsult informasjonssystemer (2016), *Norsk prisbok*. Oslo: Norconsult
- Nordahl, T. (2005), *Læringsmiljø og pedagogisk analyse - en beskrivelse og evaluering av LP-modellen*. Oslo: NOVA. Hentet fra http://www.hioa.no/asset/858/1/858_1.pdf
- Nordland fylkeskommune, *Helsefremmende grunnskoler - anbefalte kriterier og veileder*. Hentet fra <https://www.nfk.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=15519&FilId=34973>
- Nordland fylkeskommune (2017), *Ruteopplysningen i Nordland*. Hentet fra https://www.177nordland.no/index.php?ac_id=280&ac_parent=280
- Nordland fylkeskommune (2016), *Skoleskyss*. Hentet fra <https://www.nfk.no/tjenester/samferdsel/skoleskyss/>
- Plotka, E (2016), *Better spaces for learning*. London: Royal Institute of British Architects (RIBA). Hentet fra <https://www.architecture.com/RIBA/Campaigns%20and%20issues/Assets/Files/TopMarkSchoolsReportv816.05.16.pdf>
- Utdanningsdirektoratet (2012), *Behandlingen av saker om skolenedleggelser og kretsgrenser Udir-2-2012*. Hentet fra <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Narskole-og-skolekretsgrenser/Udir-2-2012---Behandlingen-av-saker-om-skolenedleggelser-og-kretsgrenser/>
- Utdanningsdirektoratet (2016), *Fag- og timefordeling og tilbudsstruktur for Kunnskapsløftet Udir-1-2016*. Hentet fra <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Innhold-i-oppleringen/udir-01-2016/vedlegg-1/2.-grunnskolen/>

- Utdanningsdirektoratet - Fysisk læringsmiljø (2015), *Gode klasserom fremmer elevenes læringsutbytte!*. Hentet fra <http://www.skoleanlegg.utdanningsdirektoratet.no/artikkel/79/91/Gode-klasserom-fremmer-elevenes-laringsutbytte>
- Utdanningsdirektoratet (2017), *Grunnskolen informasjonssystem (GSI)*. Hentet fra <https://gsi.udir.no/>
- Utdanningsdirektoratet (2016), *Krav om relevant kompetanse for å undervise i fag Udir-3-2015*. Hentet fra <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Ovrige-tema/krav-om-relevant-kompetanse-for-a-undervise-i-fag-udir-3-2015/?depth=0&print=1>
- Utdanningsdirektoratet (2015), *Prinsipper for opplæringen - Læringsplakaten*. Hentet fra <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/prinsipper-for-opplaringen2/laringsplakaten/>
- Utdanningsdirektoratet (2016), *Retten til skyss Udir-3-2009*. Hentet fra <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Skoleskyss/Udir-3-2009-Sarlege-problemstillinger-i-samband-med-retten-til-skyss/>
- Utdanningsdirektoratet (2017), *Tall og indikatorer for grunnskole*. Hentet fra <https://skoleporten.udir.no/>
- Statistisk sentralbyrå (2017), *Befolkningsframskrivninger*. Hentet fra <https://www.ssb.no/statistikbanken/selectvarval/Define.asp?subjectcode=&ProductId=&MainTable=Framskr2016T2&nvl=&PLanguage=0&nyTmpVar=true&CMSSubjectArea=befolkning&KortNavnWeb=folkfram&StatVariant=&checked=true>
- Thorén, K. H. (red.) (2003), IS-1130. *Skolens utearealer - om behovet for arealnormer og virkemidler*. Oslo: Sosial- og helsedirektoratet
- Trondheim kommune (2015), *Funksjons og arealprogram for kommunale skoleanlegg i Trondheim*. Hentet fra <https://www.trondheim.kommune.no/attachment.ap?id=65242>
- Westergård, E. & Fandrem, H. (2011). *Samarbeid mellom hjem og skole*. Stavanger: Senter for atferdsforskning, Universitetet i Stavanger.